

Ekstrem kunst

Etter å ha vekket sterke reaksjoner i andre byer, har den banebrytende, elektroniske utstillinga DETOX nå kommet til Tromsø.

Side 10

Stort smell

Salen kokte da Big Bang holdt konsert på Driv. Selv hevder de suksessen ikke har forandret annet enn pengeflommen. – Musikken er den samme som før, mener vokalist Øystein Greni.

Side 12-13

Drapstrusler fra Universitetet

FOTO:ESKILD ANDERSEN

En student ved Universitetet i Tromsø har sendt ut drapstrusler via nettverket til Universitetet. Etter det Utopia kjenner til, dreier det seg om en av studen-

tenes egne tillitsvalgte. Universitetet har blitt truet med politianmeldelse og reagerer meget sterkt på hendelsen.

Side 5

ARKIVFOTO

Studentenes historie

Historia om tromsøstudentene startet på 1970-tallet med ildrøde, illsinte studenter, slengbukser og demonstrasjoner. Nå skal denne historia nedfelles i bokform.

Side 15

Statsråd Trond Giske vil øremerke professorater for kvinner. Dette er ikke veien å gå, mener forskerforbundets Trond Eskeland.

Om likestilling i akademia

De fleste studenter ved universiteter og høyskoler har observert at det er en overvekt av menn blant de vitenskapelige stillingene.

Kronikk

Trond Eskeland

Professor

Leder av Norsk Forskerforbund

Det er en viss variasjon fagene i mellom. I den ene ytterkant finner vi tekniske fag og visse naturfag, i den andre ytterkant humanistiske fag. I gjennomsnitt utgjør menn ca. 60% av stipendiatene, 75% av førstestillingene og 88% av professorene. Mannsdominansen skyldes den kultur som er utviklet slik at menn innehar lederstillinger. Universitetene og høyskolene er således ikke enestående mht mannsdominans øverst. Vi finner det i alle sektorer av samfunnet. Arbeidet for økt likestilling innen høyere utdanning og forskning vil derfor også avhenge av de alminnelige samfunnsforhold.

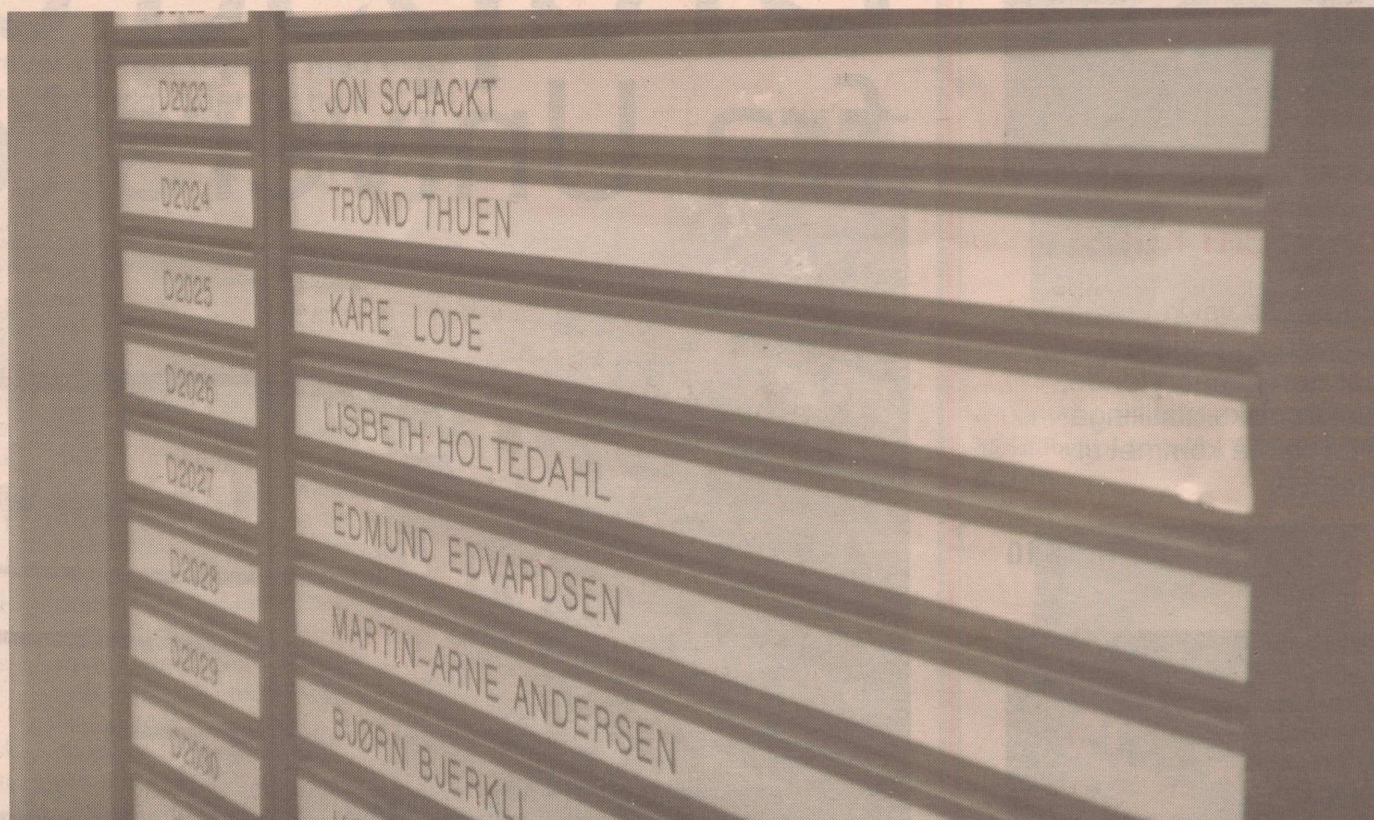
Øremerking

Statsråd Trond Giske ønsker seg flere kvinnelige professorer, på linje med alle andre. Han har foreslått å øremerke professorater for kvinner. Et slikt grep vil neppe gagne arbeidet for økt likestilling, i verste fall forsinke det fordi det kan stenge for andre viktigere virkemidler.

Statsrådets forslag vil ikke øke likestillingen fordi det er meget få professor-kompetente kvinner i Norge som ikke alt er professor og som ønsker å bli professor. Det er nemlig slik at enhver i fast vitenskapelig stilling (høgskolelektor og førsteamanuensis) avanserer til professor når vedkommende har de nødvendige kvalifikasjoner. I fall grepet skal være å øremerke stillinger for kvinner, må det være å øremerke flere stillinger som stipendiat, postdoktor, høgskolelektor og førsteamanuensis.

Mangel på søkere

Øremerking av stillinger for kvinner vekker debatt, senest i vår da Universitetet i Oslo øremerkete noen av sine postdoktor-

FÅ KVINNER: Studenter flest har observert at menn er i klar overvekt i vitenskapelige stillinger.

Foto: ESKILD ANDERSEN

stillinger for kvinner. Jeg tror øremerking er et virkemiddel, - ett blant flere.

Det grunnleggende problem for tiden ved universitetene og høyskolene er imidlertid mangelen på søkere til vitenskapelige stillinger. Dette har flere undersøkelser vist, bl.a. utført av Forskerforbundet. Særlig er søkermangelen påfallende i nettopp de fag hvor kvinneandelen er lav, som i medisin, odontologi, jus, tekniske fag, informasjonsteknologi med mer.

Lite attraktivt

Årsaken til dette ligger første rekke i dårlige lønns- og arbeidsforhold. Man tjener nå bedre og har lengre ferie som lektor i skolen enn som lektor på universitet eller høyskole, til tross for at det kreves flere kvalifikasjoner for å arbeide i høyere utdanning og forskning. Institusjonene mangler dessuten forskningsmidler,

og forskere lar seg ikke tiltrekke av en vitenskapelig stilling som gir lite rom for forskning.

Jeg vil derfor oppfordre regjeringen og statsråd Giske til å øke institusjonenes budsjetter. Det er de altfor trange budsjetttrammene som gjør at institusjonene selv ikke kan forbedre situasjonen. Realiser Stortingets beslutning om å øke forskningsinnsatsen i Norge til OECD-gjennomsnittet. Sørg dessuten for konkurransedyktige lønninger.

Felles mål

Disse virkemidlene vil også ha den effekt at med flere ansatte i vitenskapelig stilling, vil også studiemiljøet bli bedre ved at student-lærerkontakten kan økes. Det ønsket har statsråden felles med mange andre: Å forbedre studiene. investeringer via oljefondet?

Utopia

Ansvarlig redaktør:
Vegar Andreassen

Kulturredaktør:
Trine Andreassen

Fotoansvarlig:
Jon Terje Eiterå

Daglig leder:
Eskild Andersen

Internettansvarlig:
Thomas Johansen

Redaksjonen:
Harald Groven
Kristen Brandser

Matthias Zielke
Reidun Faye
Rune Thomassen
Marianne Nielssen
Atle Isaksen

Silje Sundvold
Stine Larsen
Margete Vik
Morten Oddvik
Audun Rundberg
Eva Yasoda R. Nilsen
Astrid Storaker
Andre Bruun
Kristin Danielsen
Kay-Erling Ludvigsen
Andreas Myrvold

Adresse:
Universitetet i Tromsø
Hovedgården
9037 Tromsø

Telefon:
77 64 53 66

Faks:
77 64 51 99

E-post:
utopia@utopia.no

Internett:
www.utopia.no

Annonsepriser:
Kontakt oss for tilbud
e-post:
annonse@utopia.no

Neste deadline:
12. oktober 2000

Neste utgivelse:
18. oktober 2000

Trykk:
Bladet Tromsø
Opplag:
5000

ISSN:
0806-9611

Da fristen for å innlevere politiske lister til neste års studentstyrevalg gikk ut sist mandag, forelå det kun ei liste. Er det liv laga for studentdemokratiet?

Blindvei

De politiske fraksjonene leverer ikke inn lister og studentene stemmer ikke. Studentdemokratiet er ikke bare inne i en blindvei, det stanger hodet mot veggen.

Kommentar
Vegar Andreassen

Skriften har lenge stått på veggen for urnevalget av studentstyreprerentanter. Under en av ti valgte å gi sin stemme i fjor. På hvilket grunnlag disse gikk til urnene vites ikke. Valgkamp og fanesaker var – og er – nesten totalt fraværende.

10 av 23 representanter til studentenes øverste organ skal velges på grunnlag av politiske lister, derfor har de politiske grupperingene dukket opp en gang i året; når valget nærmet seg. Den tid er tydeligvis forbi.

Vi har dermed gått fra et system der fraksjonene var synlig, om de i det hele tatt var synlig, ei lita uke i forbindelse med valgavviklinga, til en situasjon der de ikke en gang leverer lister. Langt mindre har en politisk agenda.

Aktiviteten innad i grupperingene kan kun betegnes som død. Ikke et eneste fraksjonsmøte har blitt avholdt i forkant av årets studentstyremøter. Ingen av fraksjonene har markert seg på noen som helst måte i løpet av året som har gått.

Dermed har de valgte representantene heller ingen å stå til ansvar for. Representantene representerer seg selv snarere enn en politisk fraksjon som ligger i dvale.

Hvorfor alt dette oppstyret? Jo, fordi vi trenger oppegående studenttillitsvalgte. Og vi må kunne stille disse til ansvar for noe.

Vi kan ikke la oss målbinde av studenter som ikke tar hensyn til studentmassen. Andre aktører er kjøpt ute og binder studentene så snart en av våre tillitsvalgte har ytret seg. Det kan vi ikke ta sjansen på.

Studentmassen er mangfoldig og sammensatt, ikke unison og entydig. Det bør gjenspeiles i valget til studentstyret.

Da kunne studentdemokratiet gjenoppstå, og finne veien ut av blindgata. Vi vil nemlig bli tatt på alvor, ikke bli presentert med lister som er snekret sammen i timene før innleveringsfristen. Vi vil ha muligheten til å ta en veloverveid avgjørelse om hvem som skal få vår stemme.

Først da vil urnene kunne brukes til noe annet enn aske.

Utopia

Studentavis i Tromsø
...er et organ for studentene i Tromsø.
Avisa gis ut med støtte over semesteravgifta.

Fanget i eget nett

■ Utopia kan avsløre at en student har misbrukt Universitetets EDB-anlegg på det groveste. Ja, for å sende drapstrusler fra Universitetets nettverk er særdeles alvorlig og klandringsverdig.

■ Heldigvis legger vi igjen spor når vi logger oss på datamaskinen og kobler oss på nettet. Både hvilken maskin meldinga ble sendt fra og hvilken person som da var logget på, er brakt på det rene.

■ For Universitetet er dette en særskjedelig sak. Alt studentene gjør via Universitetets nettverk slår nemlig tilbake på institusjonen. Det var Universitetet den fornærmede part tok kontakt med og som ble truet med politianmeldelse.

■ Universitetsledelsen mener saken er alvorlig og utgjør et særdeles grovt brudd på Universitetets EDB-reglement. IT-direktør Magnar Antonsen og juridisk rådgiver Trond Skogvoll mener også saken er prinsipielt viktig, at den bør ha en signaleffekt og være av preventiv karakter. Det hjelper lite når saken er unntatt offentlighet.

■ Likevel burde det være opplagt at slik utilbørlig oppførsel ikke kan aksepteres. Egentlig burde et EDB-regelverk være overflødig, vi har for eksempel ingen nedfelte regler om kantineoppførsel.

■ – Noen gjør ting foran et tastatur som de aldri ville gjort ellers, sier IT-direktør Antonsen, og rører ved sakens kjerne. Den tilsynelatende anonymiserte tilværelsen man nyter på Internett kan friste mange til å gå over streken. Men storebror ser deg: Alt logges, og du legger igjen spor.

■ Utopia har god grunn til å tro at det i denne saken er en av studentenes egne tillitsvalgte som har forbrutt seg. Det gjør saken ekstra betent – og skjerpene.

■ Et øyeblikks ubetenksomhet hadde ikke trengt å få enorme konsekvenser. Gitt at man valgte å spille med åpne kort. Når vedkommende da valgte å fortie det hele, er fallhøyden betraktelig større.

■ Nå skal det sies at nettsiden vedkommende la ut drapstrusselen på ikke er blant de snilleste sidene i klassen. Det meget nasjonalistiske nettstedet har en alt annet enn saklig tone på sitt diskusjonsforum. Det spiller egentlig ingen rolle. For som IT-direktøren påpekte: To gale gjør ikke én rett.

Utopia for...

25 år siden

Administrasjonen har etter statlig initiativ sendt ut et rundskriv til alle rengjøringsassistentene ved UiTø om at rengjøring skal foregå på dagtid, og ikke som nå på kveldstid. Dette har assistentene protestert mot, og forhandlinger pågår.

Rengjøring på dagtid vil for de fleste bety at de må slutte i sitt arbeide da forutsetningen for å ta et arbeid er at det lar seg kombinere med husmoryrket.

Hentet fra artikkelen *Studentutvalget vil forfølge saken.*

10 år siden

Tolv timer sitter de der, en gjeng gutter med pubertetsbart, og har data som eneste beskeftigelse. Og når noen av disse vil ha det ekstra moro, henter de inn pornobilder på skjermen (...)

– Ordet forferdelig er altfor snilt! Bildene vekker avsky, de viser så fullstendig mangel på respekt for kvinnen at de ikke representerer noe kvinnesyn i det hele tatt, sier Ingrid Petrikke Olsen, nestleder i studentutvalget.

Hentet fra artikkelen *Grov pornografi på dataskjermen.*

Verdt å vite

UiTø blir ikke hørt?

Universitetet i Tromsø bryter høringsfristen for Mjøsutvalgets innstilling og Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet kan ikke garantere at uttalelsen blir tatt hensyn til.

– Uakseptabelt, dramatisk og alvorlig, uttaler styrerepresentanter ved UiTø til Tromsøflaket, mens rektor Tove Bull klager på kort høringsfrist.

Uklart om kladdebøker

Landsstyret i Norsk Studentunion har drøftet uklarhetene rundt avtalen som skal gi studentene gratis kladdebøker og lagt klare retningslinjer for hvordan organisasjonen skal forholde seg til ekstern inntjening i fremtida.

Det er imidlertid fortsatt uklart hva som vil skje dersom lokallaget i Tromsø nekter å overholde avtalen.

På hodejakt

Universitetet har valgt å forlenge søknadsfristen til stillingene som universitetsdirektør. Nå kan det bli aktuelt å gå aktivt ut og innhente søkere, sier rektor Tove Bull.

– Det er ikke det at det er ingen gode kandidater, forklarer Bull, som understreker viktigheten av å gjøre ting ordentlig og bruke den tida man trenger.

– Det finnes interessante navn, fastslår hun, og står fast ved at man håper å ha tilsetninga klar i løpet av semesteret.

Etisk råd for Internett

Fra 1. januar neste år vil et nytt råd som legger retningslinjer for Internett-atferd være etablert. Internett-etisk råd vil bestå av syv faste medlemmer vil fungere som en slags norsk "Internett-domstol".

– Vi ønsker å ha muligheten til å se på konflikter mellom Internett-leverandør og utgiver av et nettsted. Det er vanligvis ikke de etablerte nettstedene som er problemet, de har oftest en redaktør og forholder seg til PFU. Problemet er de små, private nettstedene, forteller prosjektleder, konsulent i IKT Norge, Fredrik Syversen til Nettavisen.

Øremerker stillinger for kvinner

Av seks nye postdoktorstillinger skal fire øremerkes kvinner, vedtok Universitetsstyret sist torsdag. Vedtaket kommer til tross for at ei lignende beslutning ved Universitetet i Oslo ble meldt inn til Likestillingsombudet.

Vegar Andreassen
Jon Terje Eiterå (foto)

Det var et enstemmig styre som vedtok å låse fire av de seks tre-årige vitenskapelige rekrutteringsstillingene til kvinner.

– Dette er et av få tilfeller der vi har anledning til å fordele etter kjønnsprinsippet, sa styremedlem Einar Niemi.

Rektor Tove Bull var alldeles enig.

– Det ville vært skammelig om vi ikke klarte å øremerke minst halvparten av disse stillingene til kvinner. Universitetet er alt for dårlig til å rekruttere kvinner, sa rektoren under behandlingen av saken.

Anmeldt

Vedtaket kommer etter at et lignende vedtak skapte stor debatt ved Universitetet i Oslo (UiO). Ei gruppe doktorgrad-stipendiater anmeldte UiO for kjønnsdiskriminering av menn. Religionshistoriker Katrine Ore var i denne gruppa.

– Poenget mitt er at i Oslo er om lag halvparten av postdoktorstipendiatene allerede kvinner, og man kan derfor ikke si at det ene kjønn er underrepresentert.

UiO øremerket også ett professorat og to førsteamanuensisstillinger til kvinner. Det var tiltak Ore ønsket velkommen.

– Kvinner er betydelig underrepresentert i vitenskapelige toppstillinger.

I strid med EU-lov?

Likestillingsombud Kristin Mile stiller seg positiv til slike tiltak og mener de er tillatt.

– Forutsatt at kvinner er underrepresentert og at tiltaket er ment å skulle fremme likestilling, er dette lovlig, sier Mile til Utopia. UiO-saken er likevel sendt over til Kirke-, utdannings- og forskningsdepartementet.

– Det snakkes nemlig om at slike tiltak kanskje ikke er lov i henhold til EU-direktiver for arbeidslivet, forteller Ore. Hun er imidlertid klar i oppfatninga om at noe må gjøres.

– Det hjelper lite med midlertidige rekrutteringsstillinger når det ikke er faste stillinger ledige. Kvinner stopper opp etter postdoktorstillinger, de kommer ikke inn i den faste strukturen, hevder Ore.

FLERE KVINNER: Mens kvinner er i flertall blant studentene, er de betydelig underrepresentert i vitenskapelige toppstillinger.

Studenter uten studier

Over trehundre studenter har betalt semesteravgift uten å melde seg opp til eksamen.

– Problemer med nettregistreringen, sier Espen Kristensen ved

studieavdelingen.

For at eksamensmeldingen skulle bli registrert var det nødvendig å trykke på "oppdater"-knappen. Denne var ikke like lett å se på alle skjermtypene, forklarer Kristensen. Han opplyser også at enkelte studenter har gått ut i fra at det har vært nok bare å betale semesteravgiften.

– Alle som er registrert som studenter skal meldes opp til eksamen. Tallet skal ned i null, bedyrer Kristensen. Det er nå sendt ut brev til de 347 personene som ikke er oppmeldt til eksamen. De får dermed en ny sjanse.

studieperiode i utlandet.

Frister

Utvexling Erasmus, fortsatt ledige studie-plasser i Europa innen mange fagområder vår 2001, søk innen 15. oktober

Arrangement

International Coffee Hour, Thursday 5 October, VIP Canteen (Administration Building, ground floor) for students and employees at the University of Tromsø

Nyheter

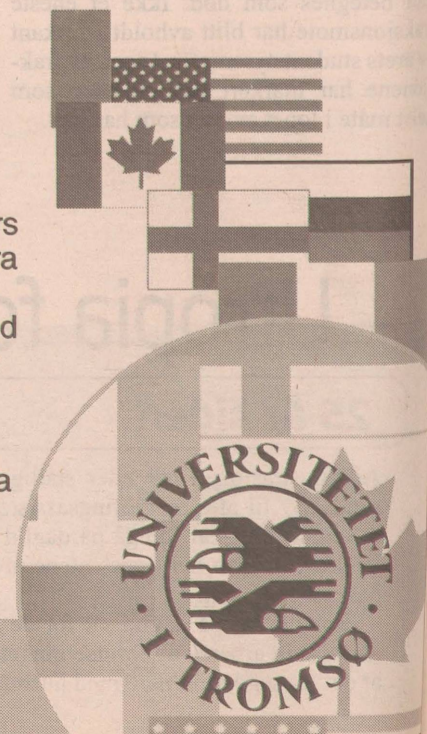
Les tidligere Erasmus-studenters nyttige erfaringer fra opphold i utlandet (perm i infohylla ved Internasjonalt studentkontor)

Avtaler om utvexling til Alaska eller Canada, alle fag-områder

Internasjonalt studentkontor i studieavdelinga, 3.etg, Administrasjonsbygget

www.adm.uit.no/studie/foreign

Du kan også kontakte internasjonal konsulent ved ditt fakultet.

Drapstrusler fra Universitetet

En student ved Universitetet i Tromsø sendte i mars ut drapstrusler via Universitetets nettverk.

Vegar Andreassen

Truslene var rettet mot redaktøren av et diskusjonsforum på Internett. Redaktøren av nettsida klarte å spore opp hvor meldingen kom fra, og kontaktet umiddelbart Universitetet.

– Personen truet med politianmeldelse og ønsket at Universitetet skulle reagere, forteller juridisk rådgiver ved UiTø, Trond Skogvoll.

Disiplinærsak

Det gjorde Universitetet. IT-direktør Magnar Antonsen forklarer at man i slike tilfeller kan identifisere både hvilken maskin meldinga ble sendt fra og hvilken person som da var logget på.

– Overtrederen ble identifisert og vedkommende stod fram, forteller Skogvoll. Resultatet ble en disiplinærsak som ble behandlet av Universitetsstyret.

– Personen er nå utestengt fra den maskinen vedkommende hadde tilgang til. Vi har også pålagt personen ikke å bruke andre av Universitetets datamaskiner. Ytterligere overtredelser kan danne grunnlag for en utvisningssak, uttaler Skogvoll.

Alvorlig sak

– Diskusjonsforumredaktøren er informert om at vi har identifisert vedkommende og utestengt personen fra Universitetets EDB-anlegg, sier Skogvoll. IT-direktør Antonsen bekrefter at Universitetet ser meget alvorlig på hendelsen.

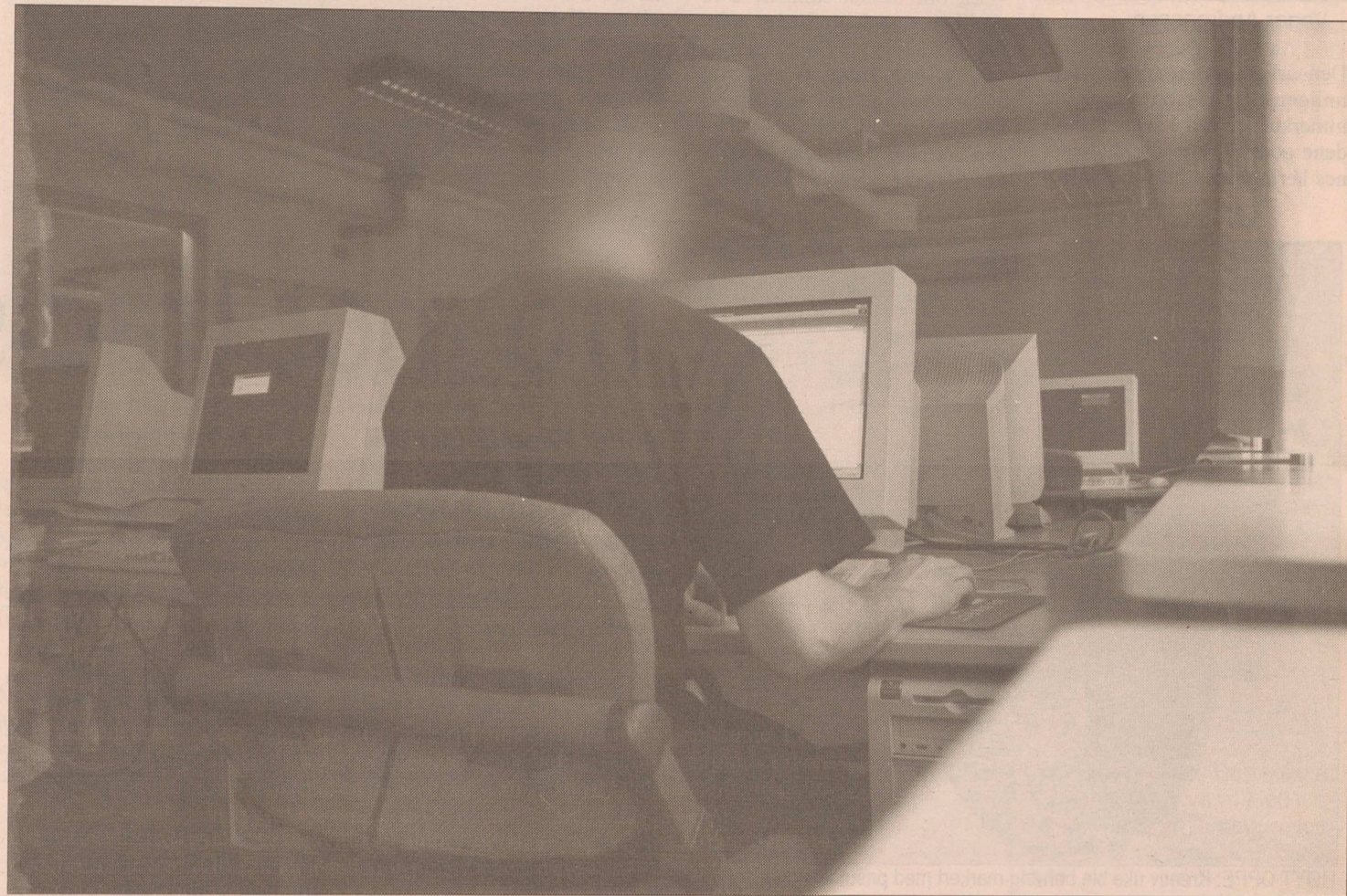
– Vi kan ikke akseptere at noen bruker Universitetets nettverk til å sende ut trusler, fastslår Antonsen.

– Dette er en viktig sak. Overskrider man grensen for sømmelig bruk av Universitetets EDB-anlegg kan man risikere – i verste fall – og bli utestengt, sier juridisk rådgiver Skogvoll.

– Kan ikke gardere oss

– Dette er slike hendelser vi ikke kan gardere oss mot. Derfor har vi et reglement, påpeker IT-direktøren.

– Dette har ingenting med datasikkerhet å gjøre. Det dreier seg om utilbørlig oppførsel. Stu-

MORD I BLIKKET: En av Universitetets studenter har sendt ut drapstrusler via nettet.

Illustrasjonsfoto: JON TERJE EITERÅ

dentenes oppførsel på nettet faller tilbake på Universitetet. Studentene representerer UiTø når de bruker Universitetets datamaskiner. Det må de ha i bakhodet, understreker Antonsen, som håper vedtaket kan ha en positiv signaleffekt.

Anarki

– Mange oppfatter Internett som et anarkiets system og fremsetter ytringer som man ellers aldri ville fremsatt offentlig, sier Skogvoll. Han mener det er viktig å være klar over at vanlig rettspraksis gjelder også på nettet.

Politiet opplyser at denne aktuelle saken ikke er politianmeldt, men bekrefter at trusler er like alvorlige selv om Internett er mediet. Fremsettelse av drapstrusler har en strafferamme på inntil tre år.

Studenttillitsvalgt bak trusselen

Etter det Utopia kjenner til kommer drapstrusselen fra en av studentenes egne tillitsvalgte.

Utopia kan avsløre at drapstrusselen ble satt fram mot redaktøren av nettstedet til Fritt Forum. Fritt Forum kaller seg selv en nasjonaldemokratisk organisasjon og har både eget medlemsblad og nettside. Det var på diskusjonsforumet til denne sida den tillitsvalgte studenten la igjen drapstrusler i slutten av mars.

Studentstyrekontoret

Ifølge den informasjonen Utopia sitter på, skal mordtrusselen ha kommet fra en av datamas-

kinene som står på studentstyrekontoret i Hovedgården.

Studentstyreleder Ellen Øseth svarer unnvikende når hun blir konfrontert med denne informasjonen.

– Jeg føler ikke at det er mitt ansvar å kommentere enkelttilfeller, sier Øseth. Hun går imidlertid hardt ut mot selve handlinga:

– Man kan aldri i verden forsvare at studenter forbryter seg på en slik alvorlig måte mot Universitetets EDB-reglement, fastslår Øseth, som nekter å kommentere om det dreier seg om en av studentenes egne tillitsvalgte.

– Ikke informert

Studentstyremedlem Tor Arne Morskogen forteller at student-

styret ikke er informert om saken.

– Det er en alvorlig sak. Men det kan være mange som har sendt drapstrusselen. Det trenger ikke å være en i studentstyret som står bak, uttaler Morskogen. Han blir likevel forundret over at saken går så langt tilbake i tid.

– Da burde vi i hvert fall ha fått beskjed om det. Noe annet er egentlig et tillitsbrudd, sier Morskogen, og poengterer:

– Hvis vedkommende person er fra studentstyret er det en meget alvorlig sak.

Det har ikke lyktes Utopia å komme i kontakt med noen i Fritt Forum.

Som planlagt

Fossende kreativ

På Institutt for planlegging og lokalsamfunnsforskning går alt etter planen. De ble nemlig årets vinner av den prestisjetunge Undervisningsprisen.

Vegar Andreassen

Den årlige prisen tildeles fagmiljøer eller personer som har utmerket seg ved å legge forholdene godt til rette for studentenes læring. Institutt for planleg-

ging og lokalsamfunnsforskning vant prisen i hard konkurranse.

– I år var det mange og gode forslag til kandidater, sa rektor Tove Bull da hun delte ut prisen på 50.000 kroner til instituttleder Svein Jentoft.

Rørt

– En blir nesten stum av å få ei slik ære, sa Jentoft etter utdelinga.

– Vi kan knapt få ei større æresbevisning. Det måtte i så fall ha vært Nobelprisen, men den går som kjent ikke til samfunnsfagene, sa instituttlederen,

og fortsatte:

– Aller gjevest er det å bli innstilt av våre egne studenter. Det er til å bli rørt av.

– Bevisst arbeid

I bedømmelseskomiteens begrunnelse het det at instituttet "fremstår som en samlet enhet der de ansatte arbeider mot et felles mål og sammen klarer å skape et inspirerende og godt arbeidsmiljø som frembringer resultater. Studentene tas med i utviklingen av faget, både når det gjelder form, innhold og evaluering".

Tidligere prisvinnere

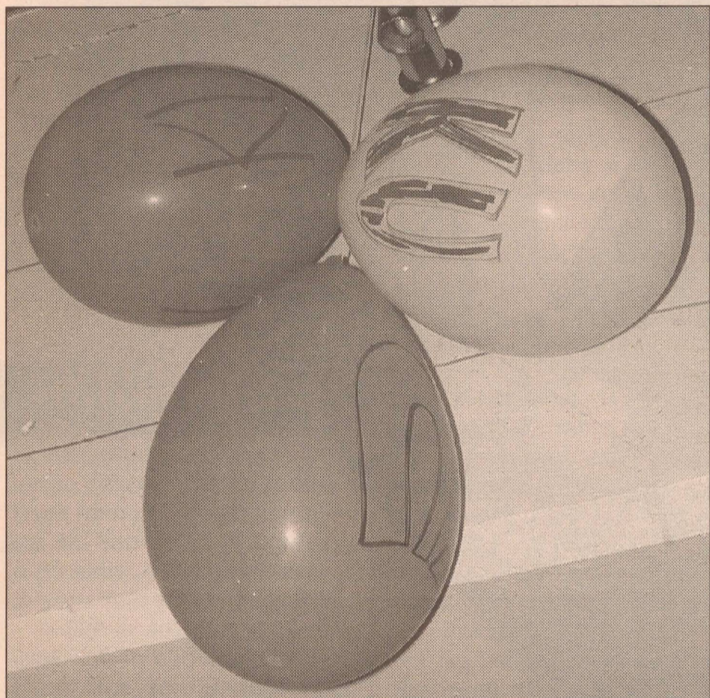
1999: Førsteamanuensis Arve Elvebakk, Institutt for biologi
1998: Ingen tildeling
1997: Ansatte ved 3. årsenhet, Institutt for psykologi
1996: Arkeologiseksjonen (nå Institutt for arkeologi)
1995: Institutt for rettsvitenskap (nå Det juridiske fakultet)

Studentene ved Det samfunnsvitenskapelige fakultet utdeler sin egen kreativitetspris. I år gikk prisen til Nina Foss ved Institutt for sosialantropologi.

Prisen er SV-fak-studentenes svar på Undervisningsprisen, og Nina Foss mottok prisen "for sin bruk av særdeles kreative, alternative og nye undervisningsmetoder".

Leder for Studentrådet ved SV-fak, Geir Davidsen, forklarer at prisen vil bli delt ut årlig.

– Vi håper den vil inspirere ansatte ved SV-fak til å lage gode, kreative, alternative og spennende undervisningsopplegg. Prisen innebærer ingen penger men ære og berømmelse som en god og kreativ lærer.

HØYT OPPE: Kreativ uke ble behørig markert med prisutdeling og interessante foredrag.

Foto: JON TERJE EITERÅ

Tro mot tradisjonen

Under Kreativ uke tok Det humanistiske fakultet opp forelesningas rolle i undervisninga.

Astrid Storaker

Det humanistiske fakultet satset på både eksterne og interne krefter da programmet skulle utformes. Resultatet ble et mangfoldig program der både ikke-akademikere og næringsliv var representert. Russiskprofessor Erik Egeberg satte fokus på forelesninga.

De tradisjonelle undervisningsmetoder
Egeberg foreleste om de undervisningsmetodene som ble brukt før i tida: Om professoren på 1600-tallet som ikke likte å undervise og derfor gjorde forelesningene drepene kjedelige for at studentene ikke skulle komme. Om Hjalmar Falck som skrev i marginen på notatene "her sies det en vits" for å klare den vanskelige oppgaven å holde på studentenes oppmerksomhet.

Ikke bare teknologi
Det er ikke de tekniske hjelpemidlene som avgjør kvaliteten

på forelesninga. Det må være en dialog mellom foreleser og student, fortalte Egeberg.

– Foreleseren må utnytte sin kreativitet og presse sine ferdigheter, ikke bare lese fra boka. Det er det som gjør studentene lydhøre og våkne.

Han vektla også at ei god forelesning ikke skal ha for mange digresjoner, men heller gjenta viktige poenger for slik å understreke hva foreleseren vil si.

– Ei forelesning er en offentlig tale og må derfor heller ikke forfalle til bare prat, mente Egeberg.

Studentrabatt Tromsøstudentenes Idrettslag

TROMSØSTUDENTENES IDRETTSLAG

Studentrabatten gis ved visning av gyldig studentbevis og betalt semesteravgift. Rabatten innvilges i hele høstsemesteret. Rabatten gjelder til ordinær pris.

Bowling & Squash
Stakkevollvn 49
tlf 776 19770
Åpent 10:00-24:00
alle dager

KAFFE · TE · KRYDDER
Taras
DUFTER OG GAVEARTIKLER
Markedsplassen tlf 776 82254

Urmester Noralf Andersen
Stortorget 3
(vis a vis Domus)
tlf. 77 68 26 55

WINTER SPORT
SPORTSHUSET A/S

Britt's
BOUTIQUE
Storgt. 89 og Jekta
tlf 77 60 19 80

Stortorget 2
tlf 77 61 11 66
Peppi's PIZZA

BRØDRENE
JOHANNESSEN & S
HERRE- OG UNGDOMSKLÆR
v/ brua tlf. 77 68 35 41

JERNVAREHUSET
Varehuset i Sjøgata
Sjøgata 13
tlf. 77 63 82 00

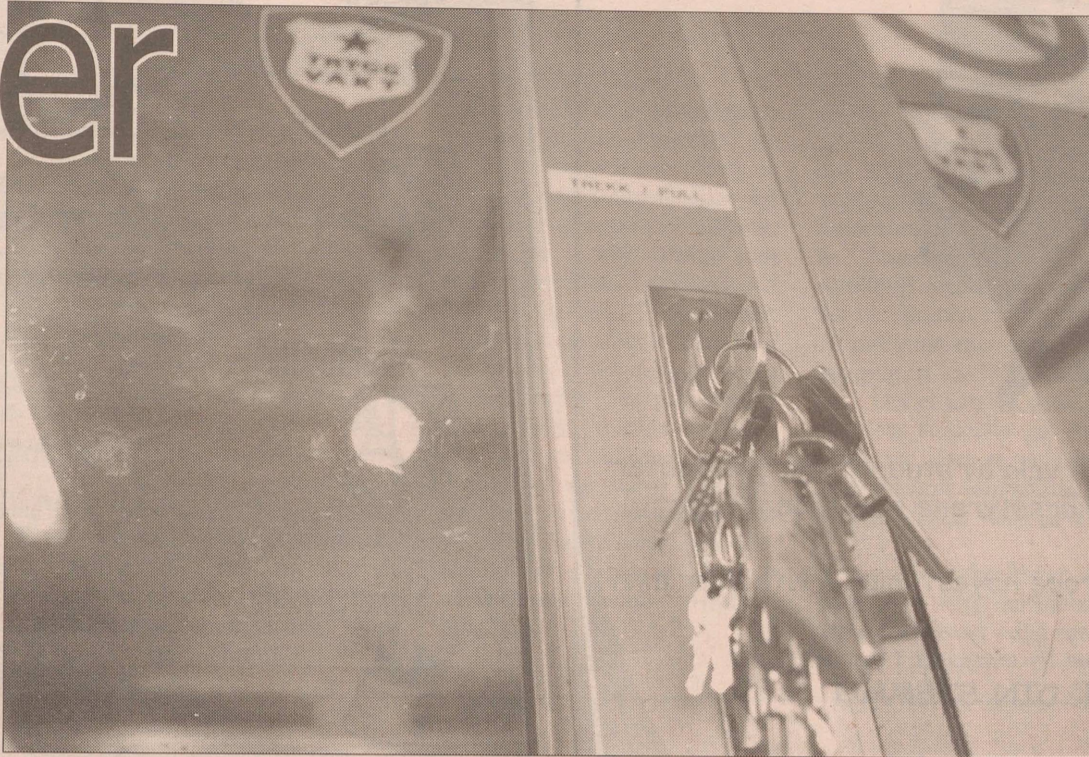
AVIS BILUTLEIE
Arctic Bilutleie as
Vestregt. 16, tlf 77 61 58 50
Flyplassen, tlf 77 67 98 40

INTEROPTIK
Brillehuset AS
Storgt. 88 tlf 77 68 21 43

– Gi studentene nøkler

Alle studentene må få egne nøkkelkort slik at de kan lese når de vil, mener Torbjørn Nygaard i Studentstyret.

NØKLER TIL ALLE: Torbjørn Nygaard i Studentstyret vil at alle tromsøstudentene skal få nøkler til sitt fakultet.

Marianne Nielssen
Jon Terje Eiterå (foto)

Nygaard er velferdsansvarlig i Studentstyret og ser ingen betenkeligheter med at over 6.000 studenter skal få nøkkelkort til universitetet. Han viser til gode erfaringer ved andre universiteter.

– Jeg ser ingen store problemer ved dette. Både Universitetet i Oslo og Universitetet i Bergen har gjennomført ei slik ordning, og det har fungert bra, hevder Nygaard. Han påpeker også at enkelte av universitetets enheter allerede i dag gir nøkkelkort til sine studenter.

Mer fleksibilitet

Hensikten med forslaget er å gi studentene større fleksibilitet.

– Studentene må i alle fall ha tilgang til sitt eget fakultet, til lesesalsplass og PC-stue, slik kan de selv bestemme når de vil jobbe. De må gjerne også ha tilgang til universitetsbiblioteket (UB).

Døgnåpent bibliotek

Men hvis UB skal være døgnåpent, må det nødvendigvis også være bemannet. Nygaard ser løsninger her også:

– Tilbudet på kveldstid må

nødvendigvis bli redusert. Men det bør være tilgang til å låne litteratur. Studentene kan kanskje være vakter?

Men på UB er det laber stemning for forslaget.

– Jeg synes ikke at det er noe godt forslag, rett og slett fordi jeg ikke tror det er praktisk gjennomførbart. Men tanken er god. Jeg skjønner at studentene vil ha bedre tilgang til UB, sier en ansatt ved universitetsbiblioteket.

Bestemmer selv åpningstid

– Situasjonen i dag er slik at fakultetene selv fastsetter sine åpningstider. De har litt forskjellige avtaler med Tryggvakt, forklarer Nygaard. Studentene på Fiskerihøgskolen har nøkkelkort og tilgang til bygget frem til klokka 23. Det er foreløpig ingen døgnåpne fakulteter.

Noe for enhver

Hovedfag blir dyrere

Renteoppgang gjør at et hovedfag vil koste 40.000 kroner mer enn i dag, viser prognoser fra Lånekassen.

Prognosen viser at renta vil øke fra 6,5 prosent til 7,6 prosent fra 1. januar 2001. Ifølge tall fra Lånekassen blir forskjellen stor for en hovedfagsstudent med et gjennomsnittslån på 250.000 kroner. Når lånet skal betales tilbake over 20 år, må man betale 40.000 kroner mer med de nye rentesatsene, skriver Universitas.

Kutter utenlandsstipend

Regjeringa kan komme til å fjerne stipendstøtten til mange populære fag i utlandet med virkning allerede fra neste studieår.

Et utvalg som har sett på stipendordninger for norske utenlandsstudenter ser for seg innsparinger på hele 91 millioner kroner i løpet av noen få år. Innstillinga ble bestilt av Utdanningsdepartementet i fjor, til bruk i høstens statsbudsjett, skriver Dagsavisen.

Kan ikke love Bodø universitet

Undervisningsminister Trond Giske vil ikke love at Høgskolen i Bodø skal få status som universitet, melder NRK Nordland.

Giske mener det er viktigst at undervisningen er god, ikke om det heter høgskole eller universitet. Også Ole Mjøs mener det vil gå mange år før Høgskolen i Bodø kan få universitetsstatus.

Vil gjøre karriere

Universitetet i Tromsø har nå startet arbeidet for et sekretariat for samfunnskontakt som skal romme både et karrieresenter og en alumniorganisasjon.

Margrete Vik

Den eksterne evalueringsrapporten fra i fjor slo fast at Universitetet trenger et karrieresenter. Nå ser universitetsstyret på mulighetene for at et slikt senter går inn i et større sekretariat for samfunnskontakt, det ble klart på styremøtet sist torsdag.

– Dette er et viktig tema som må settes på dagsordenen, sa styremedlem Marit Anne Hauan.

Karrieresenter

Det var bred enighet i styret under behandlingen av saken.

– Kommunikasjonen mellom universitet og arbeidsmarked er

for dårlig. Universitetet har et informasjonsproblem, sa Bartnes, og etterlyste samtidig en helhetlig informasjonsstrategi for Universitetet. Styret satte derfor ned et utvalg som skal se på hvordan et slikt sekretariat for samfunnskontakt, karrieresenter og alumniarbeid skal fungere.

Alumniforening

Ei alumniforening er ei sammenslutning av uteksaminerte studenter som opprettholder en forbindelse med den institusjonen hvor de tok sin utdanning.

– Alumniarbeid handler om informasjon og markedsføring av universitetet, sa studentrepresentant Asbjørn Bartnes, som selv er alumni ved et amerikansk universitet.

– Ikke nok samfunnskontakt

Opprettelsen av et karrieresenter ble i januar lagt på is grunnet manglende midler innværende år. Da tok studentstyret opp saken.

– Dette er et behov studentene har, sier Grethe Karlsen i Studentstyret.

– Studenter har prøvd før, på eget initiativ, å avholde dager der bedrifter i nærmiljøet kan komme og profilere seg overfor studentene, men uten stort hell. Arrangementene har rett og slett vært for små. Man har behov for en samfunnskontakt som er vedvarende, og kan samle trådene, poengterer Karlsen, som også sier at Universitetet ofte blir kritisert for ikke å ha nok samfunnskontakt.

– Man er ikke gode nok til å vise utad hvilken kompetanse man faktisk sitter på, og bedrifter som ønsker å profilere seg for studentene har vanligvis ikke innpass på universitetet, rett og slett fordi det ikke er noen til å ta seg av slikt, avslutter Karlsen. Nå kan hun se fram til utvalgets rapport som skal fremlegges en gang etter 1. juni neste år.

Sorggruppe

Ved dødsfall i nær familie og vennkrets oppleves sorg. I studenthverdagen kan det være vanskelig å bearbeide disse følelsene hvis en ikke får noen å dele de med.

Studentpresten og Studentenes Sosialtjeneste inviterer studenter i sorg til å være med i en sorggruppe. Grappa har kontinuerlig inn- og møtes hver 14. dag på prestekontoret. Ønsker du å vite mer om grappa, ta kontakt med:

Studentrådgiver
Eline Stenseth
Tlf 77 64 41 66
eller

Studentprest Tor Stranda
tor.stranda@adm.uit.no
77 64 40 97 / 91 34 20 23

Valg av studentrepresentanter høsten 2000

STUDENTER!!

10.oktober skal det være valg av studentrepresentanter til Høgskolestyret, avdelingsstyrene og Studenttinget.

Husk! Kunsten er ikke å rope høyest, men å vite hvor man blir hørt...

Rop likevel høyt, og **BRUK DIN STEMME!**

For informasjon om kandidatene;

www.hitos.no

Centrum * Libris

Fagbøker

Posters

Multimedia

Skolerekvisita

Video

Velkommen til et nytt semester for ansatte og studenter

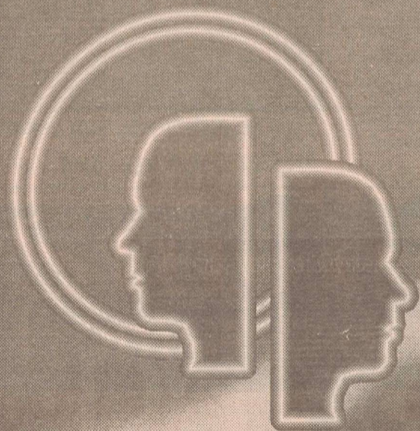
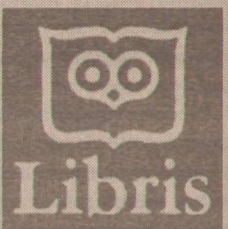
Stor fagbokavdeling i 2. etg. med fagbøker, tidsplanleggere og gode tilbud på skolerekvisita, posters, video, etc.

1. etg: Velassorterte bokavdelinger, engelske bøker, turkart, etc.

Vi bestiller raskt de fagbøker som trengs uten ekstra omkostninger.

Postboks 533, 9001 Tromsø
Bok- og papirhandelen i Sjøgata

Telefonnr.: 77667200
Telefaksnr.: 77685301
E-post: erik@centrumlibris.no
Internett: www.centrumlibris.no

studentsiden.no

gir deg:

- Norges beste tilbud på PC'er
- informasjon om det som skjer på ditt studiested
- tips til alle faser av studielivets gleder og sorger

Utrop

Leserinlegg kan sendes til utropia@utropia.no
Vi forbeholder oss retten til å forkorte innleggene.
Alle innlegg skal sendes inn med fullt navn.

Juks eller nødverge?

Statens Lånekasse har i den siste tiden skapt litt blest rundt seg selv. For å plasser problemstillingen i et nøtteskall: Studenter utnytter systemet.

Men for å starte med det første først. Hva slags oppgave har egentlig Lånekassen? Jo, Lånekassen skal driver sin virksomhet ut fra Lov om utdanningsstøtte til elever og studenter. Den sier at Lånekassen skal bidra til å fjerne ulikheter og fremme likestilling slik at utdanningen kan skje uavhengig av geografiske forhold, alder, kjønn og

økonomiske eller sosiale situasjoner.

Lånekassen skal med andre ord være et virkemiddel for de som ikke har mulighet til å studere, til nettopp å gjøre det. Uavhengig om hvor du bor i landet, uavhengig av din økonomiske situasjon, uavhengig av familieformen du har valgt, du skal ha muligheten til å studere. Det er en rett vi har i dette landet.

Lånekassen har ett sett med regler og retningslinjer for hvorfor akkurat du skal få tildelt lån og stipend. Spørsmålene de stiller er: Hvor bor du? Har du andre inntekter? Er det noen andre som forsørger deg? Hvorfor skal du få støtte?

Søknadsbehandlingen er i stor grad basert på de opplysningene kunden (altså vi studenter) gir på disse spørsmålene. Men de har også sine kontrollrutiner for å luke bort et eventuelt misbruk. Og da får vi slike utsagn som vi fant på Statens Lånekasse sin hjemmeside den 19. september: *"Lånekassens årlige bokkontroll har avslørt et betydelig juks med stipendmidler. Da Lånekassen foretok stikkprøvekontroll blant studenter som har oppgitt at de bor borte, var det 6,5 prosent som ikke kunne dokumentere at de faktisk bodde borte. Lånekassen anslår misbruket til rundt 40 millioner kroner."* Hmm... ikke bra.

Slik jeg ser det er to studentperspektiv i denne saken. Det første studentperspektivet går på det jeg nevnte innledningsvis, at studenten utnytter systemet. Studenten jukser. Det er studenter i dagens samfunn som finner smutthull. Smutthull som gjør at det til sammen klarer å svindle 40 millioner (noe som tilsvarer bygging av ca 162 studentboliger). Det er klart at dette går ut over oss studenter på ett eller annet vis. Det er en hån mot de studentene som faktisk følger det regelverket som er i dag.

Det andre perspektivet er om dette er et skrik om hjelp. Finnes det studenter i dag som svarer det Lånekassen vil høre på

hvor de bor, hvor mye de tjener, om det er andre som forsørger deg? For når spørsmålet om hvorfor du skal få støtte kommer, er svaret: *"Jeg har ikke råd til å studere ellers"* Da er det ikke lengre snakk om juks, men nødverge.

Spørsmålet blir til syvende og sist:

Er utdanningsstøtta god nok? ...NEI!

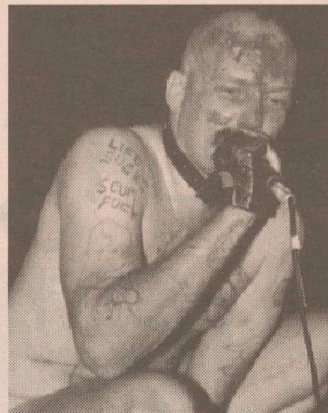
Skal den bli god nok? ...JA!

Stein Are Sellevoll,
Studentenes Landsforbund

nexte parentes

Parentes er magasindelen til Utropia, og er å finne i annenhver utgave av avisa.

"Sickest, most decadent rocker of all time"

Rockemusikeren GG Allin slo og mishandlet seg selv på scenen, og angrep publikum for å vise at han var mektigere enn alle andre. Les om hans korte, men voldsomme liv.

Kafépraten

Ei gruppe studenter møtes på kafé. Meninger kastes over bordet og små kommentarer spretter fram, Utropia er flue på veggen.

Godt og billig

Studentmat trenger ikke være kjedelig. En av Tromsøs kokker gir deg en oppskrift på god midt-dagsmat til under 30 kr.

Noe å tenke på

Tida går fort og den går sakte. Noen ganger står den helt stille. Men hva er egentlig tid?

Kommentar

Nandrolon på brødskiva

To norske utøvere er tatt i fusk i Sydney. Allerede før de olympiske lekene var sveivet skikkelig i gang, ble vektløfteren Stian Grimsdahl huket inn. Han testet positivt på et stevne tidligere i år, og resultatet fra prøven blokkerte deltakelsen i OL. Selv hevder han at han ikke bevisst har tilført kroppen sin uhumskheter. Han sier han må ha fått stoffet, Nandrolon, i seg gjennom et annet kosttilskudd han puttet i munnen.

Og nettopp der er sakens kjerne. Hvor går grensene for hva som er doping og hva som er tillatt? Toppidrettsutøvere propper legemet fullt av piller og pulver på boks, og de flytter inn i høydehus. Det må jo være fordi det får dem til å prestere bedre. Men er det ikke nettopp det vi kaller doping?

Toppidrettsutøvere propper legemet fullt av piller og pulver på boks, og de flytter inn i høydehus.

At man tilfører kroppen noe som får den til å yte mer enn ellers? Er det da graden av økt prestasjon som bestemmer om et stoff skal kalles dop eller ikke?

Så lenge man i det hele tatt tillater bruk av stoffer – eller høydehus – som gjør at man presterer bedre, vil økonomi avgjøre hvor høyt opp på resultatlistene idrettsutøvere kommer. Og utøverne vil konkurrere med forskjellig utgangspunkt. De som ikke støttes av en sponsor med velfødd lommebok, vil tape kampen. Og de som kommer på pallen, er ikke nødvendigvis de som fra naturens side er raskest, hopper høyest eller kaster lengst, men de som har mest penger å bruke på tillatte tilskudd til kroppen sin. Forskjellene mellom gull og sølv er minimale, og ei lita plante fra regnskogen kan da være avgjørende.

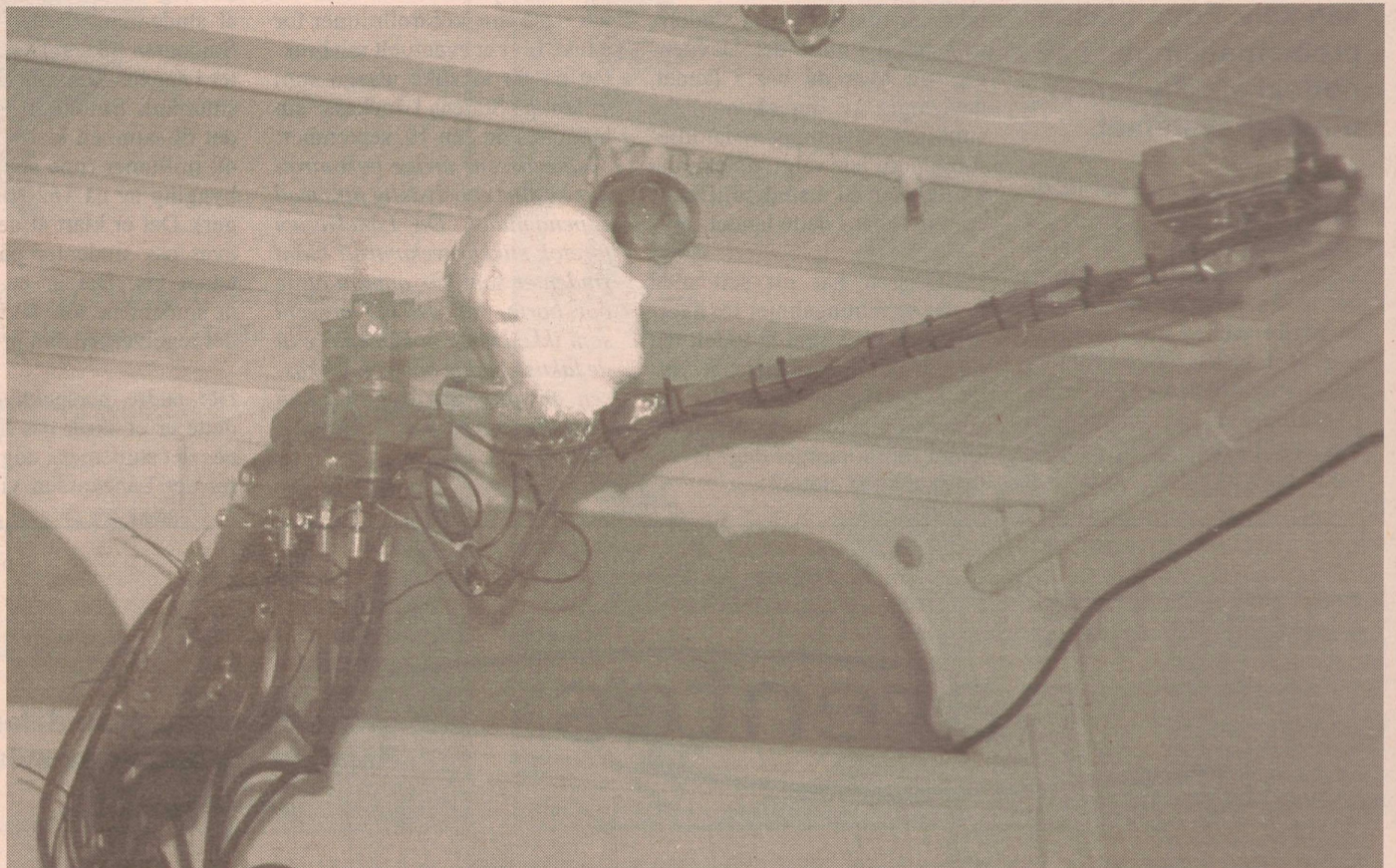
Den beste idrettsutøveren må da være den som – uten annet enn vanlig kost og vanlig hus – er flinkest. Lenge leve potet og fårrikål.

Trine Andreassen

Kultur

Storhandling på nett

Til nå har over 250.000 nordmenn handlet bøker over Internett, viser en fersk undersøkelse fra Norsk Statistikk. Menn mellom 30 og 40 år handler flest bøker, og folk i byene er mest positive til slik handel. Folk med utdanning fra universitet og høyskole bruker nettbokhandlerne mest.

DETOX: Tromsø Kunstforening viser i disse dager en utstilling som blant annet har ført til politianmeldelse.

Foto: ANDRÉ BRUUN

Digital rusopplevelse

utstilling

DETOX
Tromsø Kunstforening
Til 22. oktober

I Oslo trakk den så mange folk at brannvernforskriftene ble brutt. I Arendal ble den anmeldt til politiet som støtende. Kunstutstillingen DETOX vekker sterke reaksjoner.

DETOX (*detoxification = renselse*) er navnet på en nasjonal vandretstilling som for tiden befinner seg i Tromsø Kunstforening. I regi av Riksutstillinger har denne utstillingen av elektronisk kunst, som består av ti utvalgte verker fra en konkurranse i 1997, reist landet rundt.

Ekstremt sanselig

Teknologi er stikkordet, både som middel og tema. Via teknologi kan kunstneren inkludere publikum i større grad enn før og får et nytt repertoar av intense virkemidler. Og det merkes på DETOX – forbered deg på en tidvis ekstremt sanselig opplevelse.

Svingdører og kyborger

Som i Jan Skomakerstuens *Protection/Detox Hardcore Experience*, der du må gå gjennom en svingdør i metall for deretter å bli bombardert med lys, lyd og manipulerede videobilder av deg selv.

– Jeg er redd for å bli så opphengt i å

fortelle en historie at det går på bekostning av kommunikasjonen, sier Skomakerstuen. Han lenker kunsten sin til det å kjøre radiobil på tivoli.

– Når du kjører radiobil, stopper du ikke opp og spør: "Hva mente egentlig han som lagde dette?" Du bare nyter, bemerker han.

Maskin 5.1 av Tomas Kvam og Frode Oldereid er en tvekjønnet kyborg som demonstrerer hvor utvisket skillet er mellom menneske og maskin, mann og kvinne. Kyborgen kan sies å tematisere det moderne menneskets situasjon, der vi selv gradvis kan velge – eller velge bort – biologiske betingelser som har bestemt menneskelig eksistens siden the Big Bang.

Få minus

Jeg kommer heller ikke utenom *Limbo* av Magnus Wallin. En mesterlig, stilren animasjonsfilm som visualiserer vår higen etter menneskelig perfektjon. Lavmælt

og massiv på én og samme tid.

Det er ikke mange minus med DETOX. Kanskje kunne et smalere tematisk fokus vært mer effektivt og samlet verkene litt mer? Og iblant lurer jeg på hva som er kunstnerisk utfoldelse og hva som er banal tekno-onani. I tillegg dekker ikke de gode romløsningene over det faktum at Tromsø Kunstforening er for tung for leken, elektronisk kunst.

Pionerer

Men det viktigste er at dette er et velkomment pionerprosjekt som representerer den spede begynnelsen av en kunstnerisk revolusjon. Og at dine fremtidige barnebarn vil hånflire av deg om du ikke allerede nå begynner å skaffe deg peiling på elektronisk kunst.

Erlend Paasche

Til Brahmas

dans
Danseweekend
Kulturhuset
23.september
Rama Vaidynathan

ære

TAMILSK DANS: Rama Vaidynathan fortryllet publikum med dansen sin.

Foto:EVA YASODA RUSTAD NILSEN

Rama Vaidyanathan danset med hele seg, og publikum var henført. Dansen til guden Brahmas ære fylte det trange lokalet med gammel tradisjon fra Sør-India og det nordøstlige Sri Lanka.

Rama Vaidynathan er kjent som ei av de fremste danserinnene i India. Lørdag 23. september var hun i Tromsø og viste fram en dans som fenget og fortryllet publikum. Med seg hadde hun musikere fra Oslo Fine Arts Academy, spesialister på tamilsk dans og musikk. Norgesturneen Rama avsluttet her i Tromsø var spesiell, også for utøveren, fordi det var første gang hun samarbeidet med musikere hun ikke hadde med seg hjemmefra.

Mer enn disco

Dansen som ble presentert for publikum kalles Bharat Natyam. Ifølge legenden er

dette en oversettelse av den femte ved-aen, den femte hellige skriften, som skapesguden Brahma formet for menneskenes skyld.

Danseren fortalte en historie gjennom bevegelser, spesielt med hender og ansiktsuttrykk. Her var det rytme, og musikk og drama hang veldig godt sammen. Rama danset med dyptgående respekt, både for teknikken og for skaperverket.

Historieforteller

Et av numrene danserinnen utførte handlet om en tempelkvinne som var gift med

statuen av sin gud Shiva. Hun elsket ham både mentalt og fysisk, og lengtet etter ham. En bønn om at Shiva måtte øse sin kjærlighet over heltinnen gikk igjen i bevegelsesmønsteret.

Og publikum lot seg fortrylle av talende håndbevegelser, ringlende bjeller, vakre kostymer og sang og musikk vi mer følte enn forstod.

Dårlig lokale

Tromsø Kunstforening har vært heldige som har fått klørne i denne forestillinga. Lokalet Rama Vaidyanathan og Oslo Fine Arts Academy opptrådte i var ikke sær-

lig stort, og det var heller ikke noen scene der. Siden det bare var satt inn vanlige stoler, fikk ikke publikum på tredje benk og videre bakover se særlig mye, med mindre de klatret opp på stolene.

Neste gang håper vi Tromsø Kunstforening respekterer både kunstner og publikum nok til å skape en atmosfære som er et slikt arrangement verdig.

Margrete Vik

dans
Danseweekend
Kulturhuset
24.september
A Dance Tribute to
the Art of Football

Ballett uten ball

De fleste ser fotball kun når de ligger på sofaen sin. Det bør de kanskje slutte med. Fotballett er vel så underholdende.

INTENST: Jo Strømgrens dansere spilte fotball uten ball. Til et lattermildt publikums glede.

– Måååå! De fire danserne er i ekstase. Ballettscenen er omgjort til en slagmark av en fotballbane. Kalken står som en støvsky i det voldsomme lyset. Det er intens slåsskamp om den fiktive ballen. Ballett og fotball er forent.

Jo Strømgrens to år gamle oppsetning *A Dance Tribute to the Art of Football* ble sammen med tre andre danseforestillinger vist i Kulturhuset helgen 22.-24. september, men dessverre bare til halvfull sal.

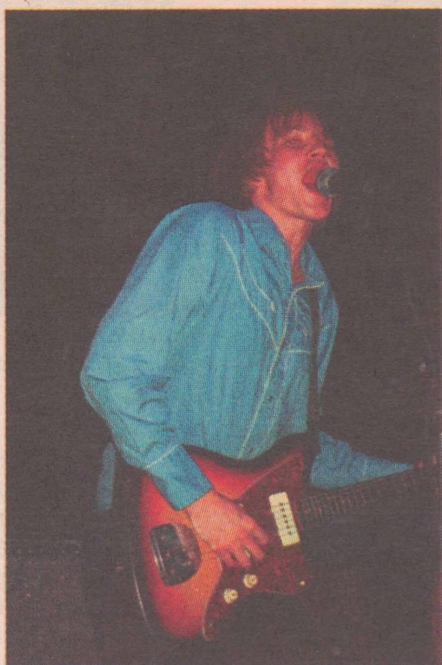
Latteren satt løst blant publikum, men aldri uten alvorlige undertoner: Hva er egentlig forskjellen mellom arbeiderklassefotball og såkalt finkultur? Den voldsomme fokuseringen på og glorifiseringen av fotballspillere i dag ble også kritisert, gjennom stilfulle stillbilder av danserne som minnet om gudebilder.

– Det jeg presenterer er enkelt, banalt og direkte, har Strømgren en gang sagt. Og det stemmer. I forestillingen danses det gjennom alt fra oppvarming, selve kampen, pause og kampslutt. Ansiktsuttrykkene var voldsomme, til tider brutale. Mens selve fotballkampen var ganske rå med høy intensitet, var dusjen etterpå selve motstykket. Nakne kropper, kun opplyst av en liten spot fra oven, minnet oss nok en gang om at fotball kan være vakkert. Særlig når det blir fremført som en dans.

Eskild Andersen
(tekst og foto)

Utenfor spotlighten

Big Bang er for tida på norgesturné for å lansere sin nye plate *Clouds Rolling By*. Rett etter landing i Tromsø og med munnen full av brødskiver, møtte de Utopia.

MORSOMT: Vi synes det er gøy at vi er på Topp 20-lista, sier vokalist Øystein Greni.

– Vi spiller fire-fem ganger i uka, så det tar på, sier Øystein Greni, frontfigur i Big Bang. I tillegg til vokalist Greni, består gruppa av Nikolai Eilertsen på bass og Naieb Sayem på trommer.

Jobbet i kiosk

Før Big Bang kom til Tromsø, hadde de gjestet Hammerfest og Alta.

– Vi skal muligens dra til statene etter nyttår, skyter Øystein inn med optimisme i stemmen. For Big Bang har allerede vært i statene to ganger, men da var det bare nysgjerrighet som lå bak.

– Før var musikken vår en fritidsaktivitet, jeg har selv jobbet i kiosk og som kelner for å få det til å gå rundt. Faktisk har jeg vært student også, forteller Øystein, den suverent mest taleføre i bandet.

Listetopp

Big Bang har blitt store og fått status som Norges beste liveband. Enorme salgstall og listetopper har forandret livene til dem som en gang utgjorde et lite undergrunnsband fra Oslo.

– Suksess er å lage noe vi selv synes er bra. Vi har ikke noe mål om å ikke fremstå som kommersielle. Vi synes bare det er morsomt å se at vi er på Topp 20-lista. Den eneste forskjellen er pengene, musikken har ikke forandret seg, mener Øystein.

Profesjonelt

De to første platene til Big Bang ble laget mer eller mindre uprofesjonelt. Før utgivelsen av sin siste plate, valgte gutta å signere kontrakt med Warner.

– Bandjobbingen har blitt mer profesjonell. Likevel har vår måte å lage musikk på ikke for-

andret seg. Det vanskeligste er å omsette den energien vi har på konsertene til studio, sier Øystein, før han deler baguetten sin med en sulten journalist.

Fremskrittspartiet

Øystein Greni har fått kjendisstatus i Norge, og dermed er folk interessert i hva han mener om ditt og datt.

– Jeg mener man ikke skal uttale seg om ting man ikke har greie på.

Øystein synes likevel han gjorde rett da han uttalte seg om Fremskrittspartiets politikk i Dagbladet for ikke lenge siden.

– Jeg har ingen sympati for det menneskesynet Fremskrittspartiet står for, slår han fast.

Kay-Erling Ludvigsen

POPULÆRE: Big Bang erobret publikum da de holdt konsert på Driv.

Foto: EVA YASODA RUSTAD NILSEN

GITARKOS: Vokalist Øystein Greni så ut til å stortrives på scenen, her i intimt samvær med gitaren sin. Foto: EVA YASODA RUSTAD NILSEN

Det store smellet

musikk
Torsdag 21. september
Driv Big Bang

Folk presset seg framover mot scenen. Lokalet druknet i forventningsfull summing, klapping og plystring. Så satte Big Bang i gang. Publikum ble ett under Øystein Grenis styring.

– Er det liv i dere, Tromsø? Bekreftende hender i været og suggererende ”Jaaaaaah!”

bølget mot scenen. Big Bang startet med kjente låter fra det forrige albumet, *Electric psalmbook*, og både publikum og gruppa stortrivdes.

Gutteaktig

Frontfigur Øystein Greni akkompagnerte sangene med gutteaktige smil, breddfulle av sjarm og akrobatiske splitthopp. Men Big Bang leverte også en del sorgmodige tekster som fortalte om melankolsk dybde. *I was so in love with who I thought you were*. På den tredje sangen var vi inne i det nye albumet deres med *Better than before*. Da vi kom til *Breaking my life*, beit og sleiket Greni gitaren, instruerte massen og lot den synge.

– Dritbra kor

Salen sang med, eller peip er vel mer dekkende, med tanke på

toneleiet det ble lagt opp til.

– Vi har et dritbra kor! konkluderte Greni.

Big Bang var i storslag, og publikum var absolutt tilstede.

– Tusen takk, Tromsø, dere ser helt fantastiske ut! strålte Øystein. Stemmen hans spilte på et utrolig spekter, fra dypt til skingrende lyst, og gruppa bød på varierende rytmer fra sorgmodige ballader til ekstatisk rock.

At det svingte, er det liten tvil om. Salen kokte.

Stine R. Larsen

PLATEKOMPANIET MOMSFRIE UKER

Du slipper å betale 23% til futen – vi betaler momsen for deg på over 100 utvalgte CD'er!
Med moms: 139⁵⁰/149⁵⁰ • Uten moms: 113⁵⁰/121⁵⁰

MOMSFRIE KRITIKERFAVORITTER 113⁵⁰/121⁵⁰

- DANDY WARHOLS / Thirteen Tales From Urban Bohemia 113⁵⁰
- COLDPLAY / Parachutes 113⁵⁰
- RUBÉN GONZÁLES / Chanchullo 113⁵⁰
- WILLIE NELSON / Milk Cow Blues 113⁵⁰
- THE GO-BETWEENS / The Friends Of Rachel Worth 113⁵⁰
- RYAN ADAMS / Heartbreaker 113⁵⁰
- EMMYLOU HARRIS / Red Dirt Girl 121⁵⁰
- SIGUR ROS / Agætis Byrjun 121⁵⁰
- BIGBANG / Clouds Rolling By 121⁵⁰
- GOLDFRAPP / Felt Mountain 121⁵⁰
- SOULFLY / Primitive 121⁵⁰
- AT THE DRIVE IN / Relationship Of Command 121⁵⁰
- RICKIE LEE JONES / It's Like This 121⁵⁰

MOMSFRIE BESTSELGERE 113⁵⁰/121⁵⁰

- RONAN KEATING / Ronan 113⁵⁰
- B.B. KING & ERIC CLAPTON / Riding With The King 113⁵⁰
- RED HOT CHILI PEPPERS / Californication 113⁵⁰
- MORTEN ABEL / Here We Go Then, You & I 113⁵⁰
- MARIE FREDRIKSSON / Äntligen-Marie Fredrikssons bästa 121⁵⁰
- ANASTACIA / Not That Kind 121⁵⁰
- ROBBIE WILLIAMS / Sing When You're Winning 121⁵⁰
- LARS LILLO-STENBERG / Oslo 121⁵⁰
- KYLIE MINOGUE / Light Years 121⁵⁰
- HOOTERS / The Best Of 121⁵⁰
- SANTANA / Supernatural 121⁵⁰
- DIVERSE ARTISTER / The All Time Greatest Movie Songs Vol. 2 121⁵⁰
- DIVERSE ARTISTER / Made In Cuba (2CD) 121⁵⁰

MOMSFRIE ELEKTRONIKA 113⁵⁰/121⁵⁰

- DIVERSE ARTISTER / Trance 2000 113⁵⁰
- FERRY CORSTEN / Oslo Central 113⁵⁰
- DJ ANGY DEE / Goliath 7 113⁵⁰
- MORCHEEBA / Fragments Of Freedom 113⁵⁰
- MOBY / Play 121⁵⁰
- MAXIM / Hell's Kitchen 121⁵⁰
- DARUDE / Before The Storm 121⁵⁰

MOMSFRIE SOUL & HIP HOP 113⁵⁰/121⁵⁰

- EMINEM / The Marshall Mathers LP 113⁵⁰
  - JILL SCOTT / Who Is Jill Scott? 113⁵⁰
  - LL COOL J / G.O.A.T. 113⁵⁰
  - BOYZ II MEN / Nathan Michael Shawn Wanya 113⁵⁰
  - CRAIG DAVID / Born To Do It 121⁵⁰
- + Mye mer!

PLATEKOMPANIETS TOPP 15 99⁵⁰/149⁵⁰

1. RADIOHEAD / Kid A 149⁵⁰
2. BRISKEBY / Jeans For Onassis (med 2 spors promo single) 139⁵⁰
3. MADONNA / Music 149⁵⁰
4. MARK KNOPFLER / Sailing To Philadelphia 139⁵⁰
5. BJØRK / Selmasongs - Music From Dancer In The Dark 99⁵⁰
6. VAMP / En annen sol 149⁵⁰
7. ABSOLUTE MUSIC 32 149⁵⁰
8. GURU'S JAZZMATAZZ / Streetsoul 149⁵⁰
9. DIVERSE ARTISTER / Scandalnavia Volume 1 149⁵⁰
10. PEARL JAM / Live - Oslo Spectrum 29.6.00 (2CD) 149⁵⁰
11. PAUL SIMON / You're The One 139⁵⁰
12. HEART / Greatest Hits 149⁵⁰
13. MELANIE C / Northern Star 149⁵⁰
14. PARTY ZONE 8 149⁵⁰
15. BERTINE ZETLITZ / Beautiful So Far 149⁵⁰

OSLO

Bogstadveien 40
Man-fre 10-22, lør 10-20, søn 11-21

Byporten Shopping
Man-fre 9-22, lør 10-20, søn 13-19

Grønland T-banesenter
Man-fre 10-22, lør 10-20, søn 13-19

Stortingsgaten 22
Man-tor 10-23, fre-lør 10-24, søn 12-23

BERGEN

Torgallmenningen 5
Man-fre 9-22, lør 9-24, søn 13-22

TRONDHEIM
Munkegata 31
Man-fre 10-22, lør 10-20, søn 13-19

TROMSØ
Nerstranda Senter
Man-fre 10-20, lør 10-18

Høyt eller sveitsisk?

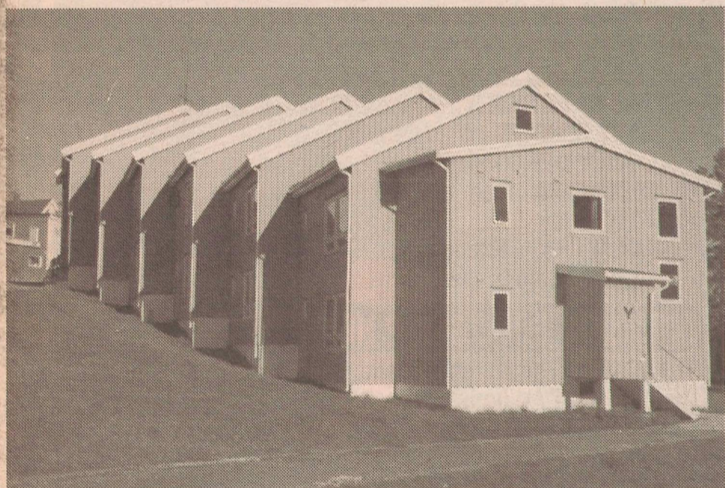
I Tromsø står nye og gamle bygninger ved siden av hverandre i mer eller mindre harmoni. Skal byen fortsette å gjenspeile historien sin eller skal alt rives og stål og glass få domnere?

Under sitt foredrag *Stygt eller pent?* mandag 25. september tok stipendiat Sveinulf Hegstad publikum med på en reise gjennom Tromsøs arkitektoniske historie. Anledningen var Forskningsdagene 2000.

Komplekser

På slutten av det 19. århundre var Nordens Paris preget av lave

kårboliger i tre, noe byens finere folk likte dårlig, særlig fordi alle andre byer nå bygde bygårder i mur. Borgerskapet bygde i sveitserstil, men etter hvert ble også dette avleggs og nye ideer lagt fram. Det har aldri manglet på meninger blant byens innbyggere, og debatten gikk da som nå i avisene om hva som var stygt og pent.

LAG PÅ LAG: Sju hus ikke bare vegg i vegg, men som faktisk deler vegg med nabohuset

BEVART: Det lille, blå trehuset i Sørbyen er ennå i live, selv om veien dundrer forbi like bak.

Blikktak

Før krigen kom funksistilen til byen, og den ble hatet og spådd en rask død. For motstanderne av denne retningen kom krigen som en redning. Da freden kom ble byen igjen karakterisert som umoderne, sammenlignet med andre nordnorske byer som var bombet og trengte nybygg. For å følge med i tiden la folk nå blikktak og skiftet ut korsvinduerne med sprasseløse husmørvinduer. På 50-tallet kom forretningsbygningene i mur, blant annet Domus, og de moderniseringskåte ble tilfredsstillt for en stund

Ny gammelt

Byens gamle hus var i ferd med å forsvinne da man på 70-tallet fikk øynene opp for verdien av å ta vare på dem. På 80-tallet fikk hele boligfeltet gammelt preg. I byen fikk forretningsbygg saltak og arker og skulle gå i flukt med det gamle. En motreaksjon ble at det nå er nesten umulig å bygge ny gammelt i sentrum.

Fremtiden

I 90-årene har det blitt bygget flere hus i moderne stil, men de

ynge arkitektene på byplankontoret vil jevne hele sentrum med jorda og bygge høyhus av glass og stål. Historien om byen som vil se ut som andre byer gjentar seg altså, og kanskje er det på tide å dyrke Tromsøs arkitektoniske mangfold?

MUR: Firkantede murhus står støtt mange steder i byen.

Atle H. Isaksen

STYGT ELLER PENT: Tromsøs innbyggere har aldri manglet meninger om byens arkitektur.

Alle foto: JON TERJE EITERÅ

Fortellinga om samene

utstilling
Sápmi – en nasjon blir til
Tromsø Museum
Permanent utstilling

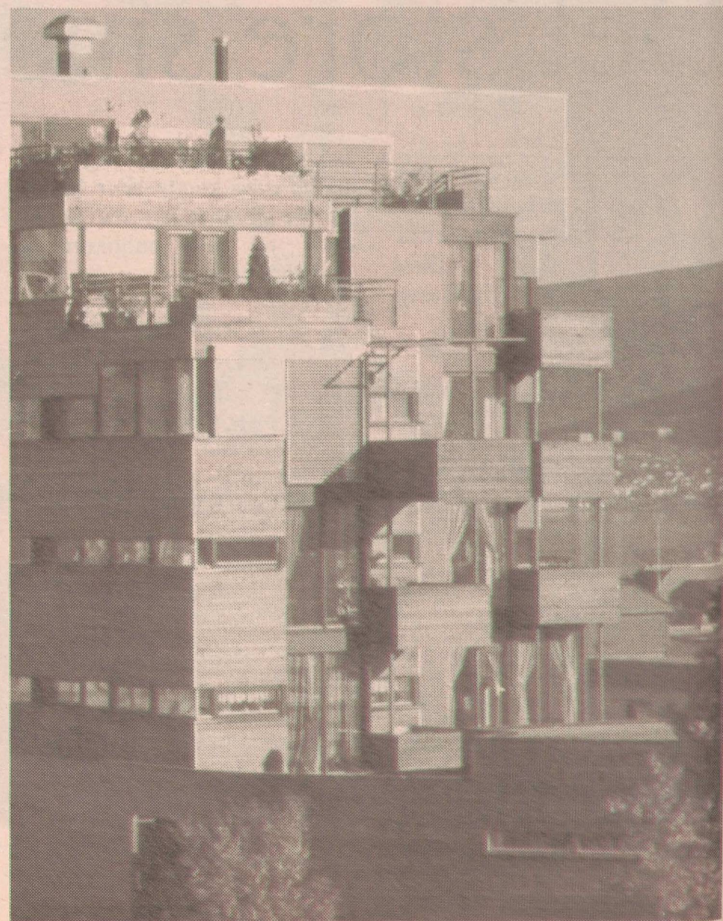
Samenes nyere historie har nå fått plass på Tromsø Museum. Tidligere har bare historien fram til begynnelsen av 1900-tallet vært å se på utstilling.

Den nye, store utstillinga, kalt *Sápmi – en nasjon blir til* åpnet 1. oktober. Sápmi er samenes navn på deres landområde og deres nasjonale fellesskap. Utstillinga forteller hva som skjedde på veien fra 1950-tallet og fram til vår tid, og skal gi mer oppdatert informasjon om samenes kulturelle og etnopolitiske utvikling. Museets samisk-etnografiske fagenhet har de tre siste årene arbeidet med å skape denne permanente utstillinga. *Sápmi – en nasjon blir til* sikter på å vise hvordan samene ble involvert i moderniseringa, samtidig som de var forankret i sin

historiske fortid, sitt språk og i bildet av seg selv som ett folk. Fortellinga blir til gjennom lyd, bilder, film, tekster og objekter.

Hans Ragnar Mathisens separatutstilling om samiske billeduttrykk gjennom tidene er også å se på Tromsø Museum. Uttrykkformene hans er skulptur, maleri, installasjon og grafikk.

Trine Andreassen

Fra radikalrødt...

...til kos på Driv

Kari Myklebost og Kristian Wengen vil skrive bok om tromsøstudentenes påvirkning på lokal kultur og politikk gjennom 30 år.

Atle H. Isaksen

– En stor fordel med at studentmiljøet i Tromsø "bare" er snart 30 år er at det blir lett å finne gamle studenter med relativt ferske minner fra studietiden. Vi vil også ha med essayer fra nåværende og tidligere studenter i boka, forklarer Kari Myklebost. Hun håper på mange bidrag for å gjøre studentboka enda mer spennende.

Bok med KRUTT

Boka skrives først og fremst for å belyse hva studentene har betydd og betyr for byen.

– Men den vil også bli et middel for å trekke flere studenter til byen. Jeg håper gamle og nye studenter vil lese den med interesse og gjenkjennelse, sier Myklebost. Boka skal produseres med hjelp av Perspektivet museum og autoriteter innenfor historie ved Universitetet i Tromsø. Om det blir overskudd, skal det gå til Kreative UttrykksTregende Tromsøstu-

denters fond (KRUTT).

– Fondet skal oppmuntre studenter til å gjøre Tromsø til en fortsatt spennende by å bo i, forklarer Myklebost.

Radikal begynnelse

– I 1970-årene, da Universitetet nettopp hadde kommet til byen, var studentene like opptatt av å påvirke politikken i byen som i Breivika, og flere hadde verv i bystyret, forteller Myklebost. Studentene samlet seg rundt Cornelis Vreeswijk på Prelaten, nå Mack-kjelleren, og blant andre Jon Michelet deltok i debatter i det gamle museumsbygget. På 80-tallet var studentene mer opptatt av faglig organisering, og det fant sted en avpolitisering.

– Studentene brukte ungdomshuset som arena og arrangerte blant annet en Dum Dum Boys-konsert. Det siste tiåret har den kulturelle aktiviteten blant studenter tatt seg opp betraktelig, sier Myklebost.

Studenthus

– Det er kjempeflott at studentene har fått Driv til å boltre seg i, mener Myklebost som også liker tanken på at høgskole- og universitetsstudenter møtes på brygga.

– Et studenthus gjør Tromsø til en enda mer attraktiv by å studere i og supplerer byens andre tilbud. Nå trenger du ikke lenger lure på om du skal velge konsert på MH-bygget i Breivika eller utelivet i sentrum som før i tiden. Her får studentene samlet faglige debatter og underholdning i samme bygning, og ikke minst står de også bak driften, sier Myklebost som selv er hovedfagsstudent i historie.

DRAHJELP: Kari Myklebost håper hun får drahjelp fra nye og gamle studenter til skriving av essayer.

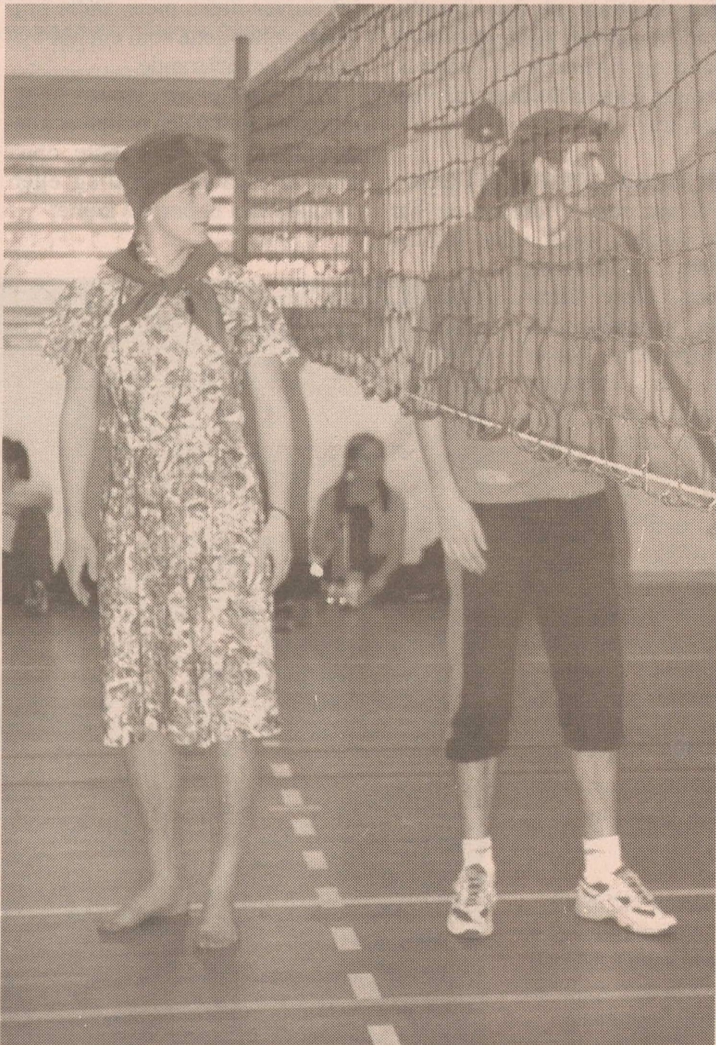

SINNET SOM FORSVANT: I 1978 demonstrerte tromsøstudentene mot interne domstoler, i 2000 skåler de på Driv. Det blir det bok av.

ARKIVFOTO

Bimboer bak nettet

23. september var det mye liv på Lærerhøgskolen til lørdag å være. Årets Fysiocup gikk av stabelen.

FEMININT?: Unge menn i blomstrete kjoler befolket volleyballbanen på Lærerhøgskolen.

Foto: STINE LARSEN

Stine Larsen

Det vrimlet av fjonge transvestitter med hårete legger og overdimensjonert bruk av leppestift i grelle farger. Forvokste guttebabyer, myke pusekatter, megastore sommerfugler, kvinnelige underliv og andre mer eller mindre gjenkjennelige figurer prøvde å sende volleyballer over nettet. Gymsalen var fylt av glade festrop, latter, kampglød og høy musikk. Over 40 lag var påmeldt, fra både Lærerhøgskolen og Universitetet.

Om kvelden ble det fulgt opp med P-party, også her var poenget å kle seg ut, med noe som begynte på P.

– Det var bare såvidt det ble noe av festen, forteller Lene og Rovena Andersen. De går andre året på fysioterapi, faget som arrangerer festen, og forteller om kjepper i hjulene fra Studentsamskipnadens side. Alt ordnet seg heldigvis, men det var først på fredagen det endelige klarsignalet om skjenkebevilling kom.

Overskuddet fra festlighetene vil som vanlig gå til klassens tredjeklassetur.

Stryk gjennom øret

STEMNINGSFULLT: Vakre tonar strøymer ut av Musikkonservatoriet når Kammeratørene øver.

Foto: JON TERJE EITERÅ

Ei gruppe strykarar fyller ein tom konsertsal med tonar. Sitrande og bedande tonar. Trøystande og lune. Det er øving hjå Kammeratørene.

Ein onsdagskveld sit dei på ein lys scene på Konservatoriet. Nokre blar i noteheftet. Andre stemmer på instrumentet sitt. Dirigenten lyfter armane, og det heile startar. Dei avslappa uttrykka hjå strykarane står i djup kontrast til den kjensleladde musikken. *Gymnopedie* av Satie og *Romance* av Sibelius. Dansar ikkje isblokkane på veggen, tru?

Einaste amatørgruppe

–Vi var fem i februar og har no femten meir eller mindre faste deltakarar, fortel Irene Burazer, igangsetjar og gruppeleiar. Nå er vi ei kammergruppe for strykarar, men målet om å ein gong verte eit symfoniorkester er slett ikkje urealistisk, fortset ho. Dirigent Pål Are Bakksjø nikkar.

–Vi er den einaste kammergruppa for amatørar på øya og veit at det er eit stort behov for det. Folk må berre ta fram

instrumenta sine og kome, seier dirigenten.

Open for alle

Bakgrunnen til aktørane er svært ulik. Ein del studerer på konservatoriet, nokre er studentar på universitetet, mens andre er i jobb og har dette som ein hobby. Nivået er varierende.

– Og det er bra, synest Irene Burazer, for på den måten er alle med å trekkje kvarandre opp. Her er inga prøvespeling eller optak. Det er berre å kome.

Prøving og feiling

– Kva som er det beste ved å spele i Kammatørene? Eg kan ikkje tenkje meg noko betre enn å spele med andre, smiler Irene Burazer og trekkjer på akslene. Ho legg til at det er særleg bratsjistar og cellistar som manglar.

– Kammatørene er forresten under Studentsamfunnet og skal difor delta i Julekonserten med studentkora.

Bølgjer av lyd strøymer mot ein, inn i ein nok ein gong. Det er terping på terping. Nokre smiler oppgitt. Instrumenta glinsar

som struttande hingstar. Klare for sprang ut i rommet. Freistar det ikkje?

Kristin Danielsen

ALLE VELKOMNE: Kammeratørene er ei open kammergruppe for alle som spelar eit strykarinstrument.

Foto: JON TERJE EITERÅ

Fortsatt

Minus Maja tok sine første spede grep på gitaren som studentband i Tromsø på begynnelsen av 90-tallet. Nå skal gruppa gjøre comeback etter å ha vært oppløst ett års tid.

uten

Maja

Trommisen er byttet ut, og keyboardisten har sluttet, men frontfiguren, bassisten og gitaristen er igjen.

Ny plate skal spilles inn i Trondheim i november.

Nordnorsk visepop

Hvorfor navnet ble Minus Maja er de tydelig lei av å svare på.

– Det er til ære for Maja som har sluttet i bandet. Men det har ikke så stor betydning

i dag, svarer vokalist Jon Erik Eriksen pliktskyldigst. Gruppa strever litt med å putte musikken sin i en bestemt bås:

– Tidløs visepop. Melodiøse låter. Vi strevde med image i mange år. Nå er vi bare oss selv. Vi lager variert musikk, en slags symbiose mellom forskjellige typer musikk. Vi er veldig opptatt å rocke på norsk, og de nordnorske diftongene egner seg bra i musikktekster, mener Jon Erik.

Deltidsmusikere

Den siste skiva ble gitt ut i 1998 og bærer bandets navn.

– Vår største hit er vel *Veien til Italia* som ble mye spilt på radio. Vi har ingen politiske tekster, men forakter likegyldigheten, sier Jon Erik.

Han er den mest taletrenge av de to bandmedlemmene, bassisten og vokalist, som har møtt opp til intervjuet.

Musikken er bare en deltidsjobb. Bassist Tor-Henrik Bulljo tar hovedfag i arkeologi, mens Jon Erik etter en brokete studietid innen språkfag nå av økonomiske grunner jobber i Nordsjøen. De to andre bandmedlemmene, trommis Roger Simonsen og gitarist Stig Steigen, er henholdsvis barnehageonkel og håndverker.

– Endelig bandmiljø

Men selv om de har andre jobber i tillegg, har de visjoner og ambisjoner innenfor musikken.

– Vi har et ønske om at rock på norsk skal stå sterkt i Norge. Norsk musikk bør spilles mer på radioen. Og flere bør synge på norsk. Tekstene blir ofte bedre da, kommer det unison.

De siste to årene har musikkmiljøet i byen blomstret veldig opp med mange utgivelser og fokus på Tromsø. Sister Sinister, Hangface, Espen Lind og Lene Marlin er blant de nye navnene.

– Før var det bare en utgivelse sånn hvert femte år. Byen er endelig i ferd med å få et bandmiljø. Musikkbransjen bør kikke seg litt om. Men vi blir vel aldri noen højdare, bemerker Jon Erik selvironisk.

Marianne Nielssen

MER NORSK:– Norsk musikk må spilles mer på radioen, mener vokalist i Minus Maja, Jon Erik Eriksen.

Foto: EVA YASODA RUSTAD NILSEN

Tøft, rått og vakkert

konsert

Kaos 29. september
Minus Maja

På Kaos' intime scene uten barrikader mot publikum står Minus Maja foran et engasjert publikum. En gjeng franskmenn rocker vilt til de norske tekstene.

Lydnivået er behagelig, selv rett under en høyttaler. Fra scenegulvet strømmer melankolsk poprock.

Ingen klisjé

Gruppa benekter at de har noe forbilde, men dette er tydelig inspirert av band som Postgirobygget og Trang Fødsel, selv om individualismen også er tydelig. Minus Maja beviser at nordnorsk dialekt kan brukes til andre tekster enn revolusjonær visesang og grove vitser, og de synger om nære ting uten at det blir ubehagelig klisjépreget.

Selvsikkert

Bandet åpner selvsikkert med tre nye låter, blant annet en som

er skrevet og sunget av gitarist Sigsten Steien. Den handler om å legge store, selvbedrageriske planer. Noen som føler seg truffet? Men det er Jon Erik Eriksen som er frontfiguren. Lyslugget vokalist med deilig, men ikke sukkersøt stemme og godt grep om gitaren. Han står fremst på scenen og fyller den.

Anti-dop

Den gamle radiohiten *Medisin* tas frem igjen. Noe så sjeldent som en nydelig, sterk anti-dop sang. En absolutt højdare. "Vi har medisin. (...) Ta litt mer." *Trofast* står også på repertoaret. Vokalistens munns spill gir en fin effekt. "Godt å høre at gamle travere fortsatt duger", kommentere

Jon Erik, og det gjør de virkelige. Klokker er halv ett, og Kaos er fullt. Publikum forlanger "mer, mer!". Bandet gjenskaper sin dystre periode mellom '98 og '99. Stemningen har ikke avtatt.

Minus Maja avslutter med en melodi om tomme hender, tomme ansikter og tomme blikk, men publikum har stjerner i øynene.

Marianne Nielssen

Foto: EVA YASODA RUSTAD NILSEN

VELLYKKET: Det tidligere studentbandet Minus Maja ga en god konsert på Kaos.

Foto: JON TERJE EITERÅ

Intenst fotodøgn

Onsdag 4. oktober går startskuddet for Fotoklubbens årlige Fotomaraton. Så sant du har kamera, kan du delta i konkurransen.

Trine Andreassen

– Ordet "maraton" er egentlig misvisende, men konkurransen skal gå effektivt og fort. Deltakerne har 24 timer på seg for å løse oppgavene, forklarer Hanne Jordell i Fotoklubben *Øyet som ser*.

Deltakerne får oppgitt seks temaer de skal ta bilder innenfor og lar fantasien løpe fritt. Emnene avsløres ikke før konkurransen starter.

– Vi har bra temaer i år, det er både noen trygge, konkrete og noen frie, ville, forteller Jordell.

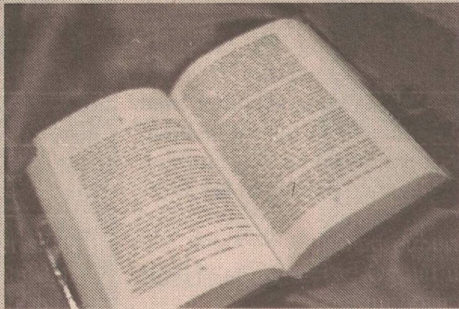
Det koster 40 kroner å være med hvis du ikke er medlem av Fotoklubben. Onsdag klokka 11-12 kan deltakerne hente film i Fotoklubbens lokaler i Samfunnet. Torsdag klokka 11-12 tar Fotoklubben imot resultatet. Klokka 18 samme kveld skal vinnerbildene kåres i Bodegaen etter avstemning.

– Selv om du ikke har deltatt i konkurransen, kan du møte opp her og se på bilder, understreker Jordell og legger til at vinnerne vil få premier.

Drypper igjen

Nå er det på nytt blåst liv i Litterære Drypp. Den lille foreninga for litteraturinteresserte studenter er nemlig blitt arrangør for Nålauget 2000, der kjente forfattere stiller seg bak mikrofonen på Driv.

– Vi vil ha møter etter arrangementet, der vi samles rundt et bord og snakker med forfatterne, forteller Ragnhild Vik Nilsen i Litterære Drypp. Foreninga har bare fem medlemmer og ønsker seg flere.

– Vi trenger ikke minst folk som har lyst til å arbeide, påpeker Vik Nilsen.

For tida har ikke Litterære Drypp ressurser til annet enn Nålauget, og aktiviteter som skrivestua er lagt på is.

Mens vi venter på Nord-Norgebanen...

ONSDAG

4

TORS DAG

5

Utstilling

Tromsø Museum viser en kunstutstilling med arbeider av samiske samtidskunstnere. Storhallen i 2. etg. Vises til 29. oktober.

Deretter kan du ta en tur innom Detox, en reisende, elektronisk kunstutstilling fra Riksutstillingene. Vises hos Tromsø Kunstforening til 22. oktober.

Fotokonkurranse

Fotoklubben *Øyet som ser* arrangerer Fotomaraton i dag og i morgen. Alle fotointeresserte kan delta i konkurransen. Påmelding hos Fotoklubben.

Konsert

På Blå Rock spiller det svenske bandet The Hives, og musikken beskrives som hurtig garasjerock med et moderne sound.

På Driv serverer studenter fra Musikkonservatoriet smakebiter fra det ufrivillige musikkliv, kalt "Hermetikk". Kl. 19.

Uteliv

På Kaos styrer DJ Øyvind Borgsø skivene, og det blir *Rock'n'roll – 0 kontroll*

ONSDAG

1

TORS DAG

2

Utstilling

Onsdag er en fin dag for å titte på samisk samtidskunst på Tromsø Museum. Både malerier, datagrafikk, fotografier og doudji stilles ut i 2. etg. Du kan også ta en tur innom geologisk avdeling i 1. etg. og studere nordnorske fossiler. Åpent til 29. oktober

Tromsø Kunstforening viser Riksutstillings utstilling Detox, den største satsningen på elektronisk kunst noensinne. Vises til 22. oktober.

Konsert

Jazzsangerinnen Silje Nergaard synger i Kulturhuset. Hennes nye CD, *Port of Call*, har fått god omtale og høye terningkast. Kl. 19.30 på Kulturhuset. Sal 170,-/120,-, galleri 120,-

Internasjonalt seminar

I vel ti år har FN rettet sanksjoner mot irakerne for å svekke Saddam Hussein, uten å lykkes. Som følge av sanksjonene dør hundretusener av barn av underernæring, men verden lukker øynene. Kl. 20 på Driv

FREDAG 6	LØRDAG 7	SØNDAG 8	MANDAG 9	TIRSDAG 10
<p>Religiøs KFUK-KFUM byr på <i>Beat for Beat</i>, deres egen versjon av NRKs fredagsunderholdning.</p> <p>Klassisk Kammerkonsert med Tor Espen Aspaas på klaver kl. 19.30 i Tromsø Kunstforening</p> <p>Konsert Harnihomba skaper rykende fersk slåttemusikk på Etnisk Musikkcafé. Eldre folkemusikkinstrumenter som sekkepipe, meråkerklarinet og fele forenes med saksofon, bass og gitar. Harnihomba opptre sammen med hallingdanser Jon Ellingsen og kveder Unni Løvlid. Kulturhuset kl. 21.30</p> 	<p>Teater Heksene herjer på Kulturhuset i kveld. Hålogaland Teater dramatiserer Roald Dahls barnebok "Heksene", og det er duket for en spennende, dramatisk og morsom forestilling. Spilles til 2. november. 140,-/90,-</p> <p>Film <i>Clockwatchers</i> er med, av og om kvinner, men for alle. Blant andre Lisa Kudrow fra <i>Venner for livet</i> spiller i denne humorperlen om fire moderne kvinner i arbeidslivet. Filmklubben snurrer film på Verdensteatret kl. 14.30. 35,-</p> <p>Kunst Hvorfor ikke ta en tur innom den elektroniske utstillinga Detox? Tromsø Kunstforening t.o.m. 22. oktober.</p> <p>Lørdagsuniversitetet Trond Thuen, Institutt for sosialantropologi holder foredrag om klokkas tid og handlingas, om å (be)regne tida. Driv kl. 13.</p>	<p>Film Takashi går i fjerde klasse og klarer ikke å snurre baklengs over bommen i gymmen. Læreren gjør dette til den store manndomsprøven: Klar baklengssnurren eller bli en mislykket slubbert. Denne japanske filmen viser noen av de ikke fullt så lykkelige sidene ved barndommen. Filmklubben viser <i>Happy-go-lucky</i> på Verdensteatret kl. 15. 35,-</p> <p>Valpeshow Tromsø Hundeklubb har valpeshow for alle raser i klassene fire til seks måneder og seks til ni måneder. Påmelding og info: 77 63 38 98</p> 	<p>Uteliv På Driv arrangerer konseptet Blåmandag Speaker's Corner, diktlesning, standup-show og dramatiseringer.</p> <p>Kunst Ta turen innom den lille, spennende utstillinga av samisk samtidskunst på Tromsø Museum. Her finnes både duodji, fotografi, datagrafikk og malerier fra kvinnelige samiske kunstnere.</p> <p>Billedkunstneren Hardy Brix stiller ut sine bilder på Galleri Embla. Bildene hans uttrykker abstraherte arktiske naturlandskap.</p> <p>Venke Sletbakk stiller ut akryl på lerret og akryl på papir på Polaria.</p> <p>Spill Det er spillekveld i studentenes spillklubb, Det Runde Bord, i Bodegaen i kveld. Stikk innom for et slag backgammon, sjakk eller noe annet. Klubben stenger når sistemann lukker døra.</p> <p>Idrett Hamna IL tilbyr aerobic-trening hver mandag på Hamna skole kl. 20.</p>	<p>Film <i>A Clockwork Orange</i> ruller over lerretet på Blå Rock i kveld, og Stanley Kubrick gir deg litt ultravold, litt voldtekt, mye Beethoven og tonnevis med stil.</p> <p>Det er internasjonal tirsdag på Driv, og Siv Øvernes, student i visuell antropologi, viser dokumentaren <i>Time Can Do So Much</i>. Dette er et portrett av Priscilla som har bodd på gata i Cape Town i 22 år og nå vil finne et bedre sted å bo.</p>

FREDAG 13	LØRDAG 14	SØNDAG 15	MANDAG 16	TIRSDAG 17
<p>Trommekurs Afrisk trommekurs med Abdoulaye Camara fra Guinea-Konakry på Tromsø Danseteater i dag, 14. og 15. oktober.</p> <p>Klassisk Barokkonsert med fiolinist Erika Toth kl. 19.30 i Elverøy kirke</p> <p>Konsert Turdus Musicus/Julia Spaceband på Driv.</p> 	<p>Film <i>Falkens öga</i>, en prisbelønt dokumentarfilm om falker som lar deg få oppleve et falkepars familieliv i toppen av tårnet på en 1200-talls kirke i Sverige. Også menneskene og livet som utspilles rundt kirken får plass i filmen. Filmklubben, Verdensteatret kl. 14.30. 35,-</p> <p>Konsert Kulturhuset byr på tangokonsert og dans med Sexteto Canyengue. Kl. 22. 100,-</p> <p>Lørdagsuniversitetet Tone Selboe holder foredrag om Karen Blixens forfatter-skap. Driv kl. 13.</p>	<p>Film En ung, suksessrik mote-fotograf i 1960-åras London fotograferer et kyssende par. Da han fremkaller bildene, oppdager han at han har vært vitne til et mord. Fotografen forstørrer bildene videre og videre, til det bare er grove, utydelige prikker igjen. <i>Blow-up</i> ble fort svært populær blant de unge og hippe på 60-tallet. Filmklubben, Verdensteatret kl. 15. 35,-</p> <p>Konsert 50-års jubileumskonsert med Tromsdal Blandede kor i Kulturhuset kl. 19.30. 130,-/90,-</p>	<p>Utstilling I dag kan du ta en tur innom Kulturhuset og titte på fotoutstillinga "Fra rein til dromedar". Åpningstider: man-fre kl. 12-17, lø. kl. 11-14. Viser til 25. desember.</p>	<p>Film <i>Fight Club</i> er en litt annerledes slåsskampfilm. Brad Pitt forårsaker og påføres store blodtap og knuste tenner, men tar det hele med et smil. Blå Rock.</p> <p>Kunst Tromsø Kunstforening viser Riksutstillings elektroniske utstilling Detox. Har du ikke tid i dag, har du fortsatt noen dager på deg, utstillinga vises t.o.m. 22. oktober.</p> <p>Utopia Ny utgave kommer i kveld.</p>

Dykk i fortida

Løpebiller og Lofotkister.
Kun én dag i året åpnes
Tromsø museums
magasiner for menigmann.

Morten Oddvik
Gry Johansen (foto)

Vi fester vår lit til våre kyndige guider og begir oss nedover i trange ganger og korridorer. Først skal vi få innsyn i zoologisk avdeling. Det formelig lukter fordums sjøvann og kvist her nede.

Tussmørkesvermeri

Interesserte øyne følger guide og forsker Karl Frafjord som trekker frem en skuff med nærmere femti løpebiller fra Nord-Norge. Neste skuff inneholder tussmørkesvermer, bedre kjent på folke-
munne som møll. Det meste her nede er fra Nord-Norge, men eksotiske innslag har også funnet veien hit gjennom private samlinger.

Eksotisk skue

Her har vi konkylier og skjell fra fjerne strøk, forklarer Frafjord og holder opp et gigantisk skjell. Sommerfuglsamlingene er private og deponert museet. Samlingene inneholder blant annet insekter fra Sør- og Mellom-Amerika og er fra før andre verdenskrig.

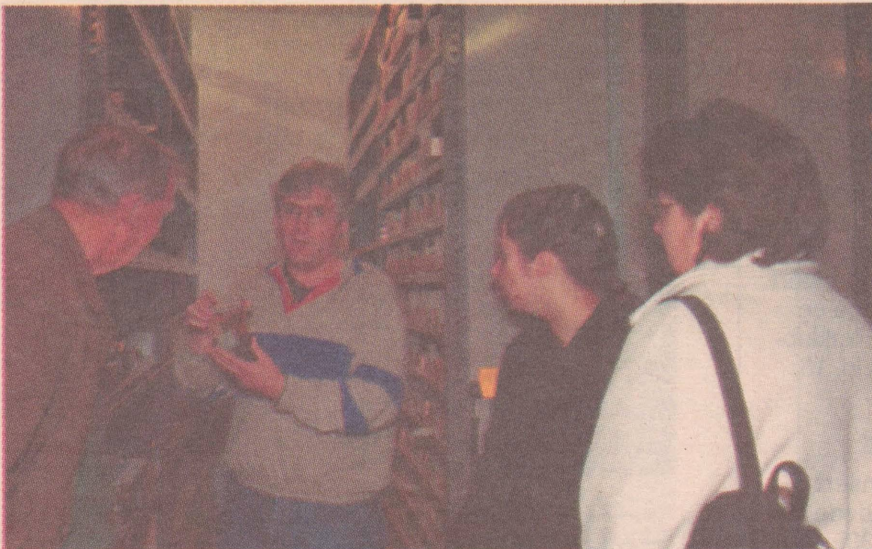
Spissmus på sprit

Forsker Frafjord lukker tørrmagasinet forsløftmessig og geleider oss videre til våtmagasinet.

Her oppbevares fisk og ymse pattedyr på formalin og sprit, forteller forskeren. På glass i alle størrelser kan dvergspissmus, spissmus og husmus beskes. Innerst inne i magasinet blant store, beskyttende vegger viser Frafjord de fremmøtte verdens nordligste flaggermus, nordflaggermusen på sprit.

Bananforsendelse

Vi har noen reptiler her, som firfislere

FORSKERPARADIS: Forsker Karl Frafjord viser frem spennende insekter fra både Nord-Norge og Cuba.

SKORPION PÅ SPRIT: En sliten kar lever videre på sprit. Ønskesituasjon?

fra Nord-Norge. Men vi har også mer eksotiske individer. Her har vi en gecco fra Cuba som mest sannsynlig har kommet til Norge med en forsendelse med bananer for flere tiår siden, gestikulerer forskerguiden vår og holder opp glasset med det salamanderlignende dyret.

Jukeboxens forløper

Rundturen avsluttes hos teknisk konservator Jon Hansen ved Det nyere kulturhistoriske magasin. Et gufs av fortid blander seg med støv fra gamle Lofotkister og fiskeredskaper.

Denne grammodonen er fra 1800-tallet og spiller av store metallplater når du putter på en femøring. Sot, metallisk musikk siver ut i kjellerlokalet. På en hylle ligger frakker, kjoleliv og skjorter fra en annen tid sirlig pakket i pappesker.

Alaaaarm!!!!

Uuiuiui... nok en av disse evinnelige bilalarmene har gått av. Sikkert en eller annen ukyndig klodrian som har fiklet med sentrallåsen sin igjen. Så rister alle i de umiddelbare omgivelsene oppgitt på hodet inne i husene sine.

Ingen vet om det er en god, gammeldags biltyv som er på ferde, men hvem bryr seg? Har vi sluttet å stole på disse alarmene? Hva gjør du når flyalarmen går av? Slipper du porselenet i gulvet og trekker ned i kjelleren? Eller er du også en av dem som holder deg for øret og fortsetter en skrikende samtale i mobilen?

Min tid i de grønne klær er forbi, men minnene om den første feltøvelsen er fortsatt friskt i minne. Der lå vi

forskremte sjeler, sammenkrøpet inne i knappeteltet, med legemet trygt forvart i soveposen. Så, langt der oppe på den gudsforlatte vidda, skrek plutselig en befalsfjott: "Rød alarm!" Alle ut av teltet og ut i den våte, kalde lyn-

gen for å stirre inn i et svart intet. Falsk alarm. Og de gangene det var alarm "på årtli", var det jo bare en befalsstilling med forkjærlighet for rødfis. Er det rart vi mistet troen på begrepet alarm?

Om ikke forsvarrets lurendreieri skulle være nok, opplever man jo nesten alltid falsk alarm i butikken. Der har du investert dine sure grunker i en stailisj bukse, og idet du går ut av butikken gjennom slalåmporten, uler det. For svingende, kan det være mulig å fjerne den dingsebomsen på plagget?! En begynner jo å undre over hvorvidt ekspeditorene gidder å bry seg hvis en vaskeekte sokketyv sprader lykkelig ut av butikken akkompagnert av høylydt uling fra portene.

Hvis det går av en brannvarsler hos naboen din, hva foretar du deg da? Løper du halsbrekkende gjennom hekken og kaster deg inn gjennom vindfanget med det mål for øyet å slukke eventuelle flammer? Eller fortsetter du å se på Sunset Beach? Tippet det siste alternativet, ja, og det er ikke fordi Sunset Beach er slik en gripende TV-serie, men rett og slett fordi du går ut fra at Randi har svidd vaflene igjen.

På Driv er jo slikt hverdagskost. Brannalarmen går av i tide og utide. Når alarmen kimer er det alltid smil å spore og en viss oppgittethet, men ingen ser ut til å gripe etter brannsløkkerne.

Alarmer er rett og slett ikke til å stole på, og det er faktisk litt kjipt, det. Så neste gang du hører brannvarsleren hos nabo Randi, ring til brannvesenet og Luftambulansen. Kimer brannalarmen i kantina, finn nærmeste brannsløkningsapparat og spray hele lokalet - for å være på den sikre siden. Alaaaarm!!!!

Morten Oddvik

Side-
blikk

